

BỘ TIÊU CHUẨN EITI

Ban Thư ký EITI Quốc tế
11/07/2013

Bộ Tiêu chuẩn EITI

© EITI, 2013

Biên tập: Sam Bartlett và Dyveke Rogan

Thiết kế: Alison Beanland (*bản tiếng Anh*)

Ấn phẩm này (ngoại trừ logo) có thể được xuất bản lại miễn phí dưới mọi hình thức nhưng vẫn phải đảm bảo tính chính xác của nguyên mẫu và không được sử dụng trong các trường hợp có thể gây hiểu lầm. Tài liệu cần ghi nhận bản quyền của EITI với tên và nguồn của ấn phẩm được xác định rõ ràng.

Bản quyền thiết kế thuộc EITI.

Bản tiếng Anh in tại Na Uy, 2013

Ban Thư ký EITI quốc tế

Ruselokkveien 26
0251 Oslo
Norway

Tel: +47 222 00 800

Website: www.eiti.org

E-mail: secretariat@eiti.org

Bản dịch tiếng Việt do Trung tâm Con người và Thiên nhiên (PanNature) thực hiện. Các lỗi, sai sót về mặt ngôn ngữ và nội dung tiếng Việt, nếu có, thuộc trách nhiệm của PanNature.

A horizontal bar composed of six rectangular segments of varying shades of blue, ranging from dark navy to bright sky blue, positioned above the title.

BỘ TIÊU CHUẨN EITI

MỤC LỤC

Lời nói đầu	6
Giới thiệu	8
PHẦN I: Thực thi Bộ Tiêu chuẩn EITI	9
1 Các Nguyên tắc EITI	9
2 Các Yêu cầu đối với quốc gia thực thi EITI	12
3 Hướng dẫn thẩm định	35
4 Quy ước: Tham gia của xã hội dân sự	40
PHẦN II: Quản trị và quản lý	43
5 Điều lệ Hiệp hội	44
6 Chính sách công khai của EITI	53
7 Dự thảo hướng dẫn hội viên EITI	54

LỜI NÓI ĐẦU

EITI đã trải qua hơn 10 năm phát triển kể từ khi Hội nghị EITI tổ chức lần đầu tiên vào năm 2003 mà tại đó các nguyên tắc EITI đã được thống nhất. Những nguyên tắc này, là nền tảng của EITI hiện nay, đã nêu rõ mọi người dân trong mỗi quốc gia đều có quyền hưởng lợi từ sự giàu có của tài nguyên thiên nhiên và điều này sẽ đòi hỏi những tiêu chuẩn rất cao về tính minh bạch và trách nhiệm giải trình. Sau khi các nguyên tắc được thông qua, các quy định đã được soạn thảo để đảm bảo rằng tất cả các quốc gia thành viên EITI sẽ phải cam kết một mức độ tối thiểu về tính minh bạch trong báo cáo của công ty về các khoản chi trả và báo cáo của chính phủ về các nguồn thu.

Chúng ta đã thu được khá nhiều thành quả trong 10 năm đầu tiên và trên cơ sở những thành công này, tất cả các bên liên quan nhận thấy rằng đây chính là thời điểm để phát triển Bộ Tiêu chuẩn nhằm hoàn thành các mục tiêu đã đặt ra sau khi các nguyên tắc EITI được thống nhất. Hơn tất cả, chúng ta cần phải đi đến mục tiêu lớn hơn là khuyến khích các quốc gia thành viên quản trị tốt hơn ngành công nghiệp khai thác chứ không đơn thuần chỉ đáp ứng các yêu cầu EITI.

Hội đồng Quản trị EITI và các đối tác đã dành hai năm tham vấn và làm việc cùng nhau để cải thiện Bộ Tiêu chuẩn EITI. Kết quả đạt được là một bộ tiêu chuẩn khuyến khích các thông tin đưa ra phải xác đáng, tin cậy và mang tính thực tiễn hơn, cũng như gắn kết chặt chẽ hơn với mục tiêu cải cách chính sách. Một khía cạnh không kém quan trọng là chúng ta đặt ra những tiêu chuẩn tối thiểu, không quá nặng nề đối với các quốc gia đang phải đối mặt với nhiều thách thức về cải cách, nhưng vẫn khuyến khích việc liên tục cải thiện cho dù các quốc gia thành viên đang ở xuất phát điểm nào.

Bộ Tiêu chuẩn EITI mới giữ lại phần lớn các yêu cầu của Bộ Quy tắc EITI trước đây nhưng được sắp xếp lại thành hệ thống ít yêu cầu hơn với những kỳ vọng rõ ràng hơn. Nguyên tắc chủ đạo cho lần sửa đổi này là EITI phải khuyến khích quyền sở hữu của các quốc gia thành viên đối với những nỗ lực cải cách nhằm phục vụ tốt hơn lợi ích của người dân. Các yêu cầu về kế hoạch thực hiện EITI quốc gia được thiết kế để đảm bảo rằng báo cáo EITI phản ánh các ưu tiên và mục tiêu cải cách của các quốc gia thành viên. Để các báo cáo EITI dễ hiểu và dễ sử dụng hơn, chúng tôi giới thiệu một bộ các yêu cầu mới đòi hỏi các báo cáo phải bao gồm thông tin cơ bản về định chế tài chính, khuôn khổ hợp đồng, sản xuất, thủ tục cấp phép, phân bổ nguồn thu và chi tiêu. Hy vọng rằng những thông tin tóm tắt này sẽ đủ dễ hiểu đối với những công dân quan tâm và có thể gợi ý cho những thảo luận có ích ở tầm quốc gia.

Chúng tôi đã củng cố các yêu cầu cho quy trình báo cáo EITI để đảm bảo rằng dữ liệu trong báo cáo cung cấp bức tranh đầy đủ về các loại nguồn thu chính phủ nhận được. Trong một số trường hợp trước đây, việc xác định độ tin cậy của dữ liệu gặp khá nhiều khó khăn. Một điểm cải tiến quan trọng nữa là tất cả báo cáo EITI sẽ thể hiện các khoản chi trả của từng công ty chứ không phải là số liệu tổng hợp. Với các quy định mới liên quan đến các doanh nghiệp nhà nước và các thủ tục đảm bảo độ tin cậy của số liệu, báo cáo EITI sẽ thể hiện các khoản chi trả và các khoản thu rõ ràng hơn và chính xác hơn. Cuối cùng, hệ thống thẩm định, được thiết kế để đánh giá liệu các quốc gia thực hiện EITI có tuân thủ các yêu cầu hay không, hiện đang được đơn giản hóa để giúp các quốc gia thực hiện có thể dành thời gian và nguồn lực phục vụ mục tiêu cải thiện quản trị ngành công nghiệp khai thác.

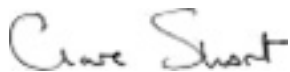
LỜI NÓI ĐẦU

Tại Hội nghị EITI toàn cầu năm 2009 ở Doha, EITI đã được thành lập với tư cách pháp nhân đầy đủ và Hiệp hội thành viên EITI cũng đã được hình thành với việc thông qua Điều lệ Hiệp hội. Kinh nghiệm cho thấy rằng Điều lệ của Hiệp hội đã được thực hiện rất tốt và chỉ đòi hỏi thay đổi rất ít.

Cũng như với bất kỳ tổ chức nào luôn tìm cách để chinh phục những mục tiêu khó khăn, các yêu cầu để thực hiện EITI đã phát triển theo thời gian và trong tương lai chắc chắn còn được thay đổi hơn nữa. EITI cần liên tục phát triển trên cơ sở những gì chúng ta đã học hỏi, những thành quả đã đạt được và các sáng kiến khác có liên quan đến mục tiêu nâng cao minh bạch trong quản trị tài nguyên thiên nhiên. Những thách thức chủ yếu trong tương lai là việc đảm bảo rằng chúng ta ghi nhận, học hỏi từ các quốc gia đã đáp ứng vượt mức các yêu cầu tối thiểu và tạo động lực để sử dụng EITI một cách sáng tạo vì lợi ích của các quốc gia thành viên.

Với cương vị Chủ tịch EITI, tôi vinh dự nắm giữ trọng trách điều hành các công việc đôi khi phức tạp nhưng luôn đáng giá của quá trình gồm nhiều bên liên quan này. Tất cả các đối tác đã nỗ lực tham gia để đi đến những thỏa hiệp nhằm giúp cho EITI thực sự phát triển hiệu quả hơn. Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn đến tất cả các bên tham gia. Riêng EITI thôi không thể đảm bảo rằng nguồn tài nguyên thiên nhiên giàu có sẽ mang lại lợi ích cho tất cả công dân. Điều này đòi hỏi những nỗ lực cải cách mang tính rộng lớn hơn. Nhưng sự minh bạch mà EITI mang lại sẽ đóng góp cho tiến trình cải cách. Vẫn còn một chặng đường dài để đi cho đến khi người dân của các quốc gia giàu tài nguyên thấy được lợi ích thực sự. Tôi hy vọng và tin tưởng rằng Bộ Tiêu chuẩn EITI mới sẽ đóng góp một phần quan trọng để thực hiện mục tiêu này và đưa chúng ta tiến xa hơn, hướng đến hiện thực hóa những nguyện vọng đã được đặt ra trong các nguyên tắc EITI.

London, ngày 02 tháng 5 năm 2013

Clare Short, Chủ tịch Hội đồng Quản trị EITI

GIỚI THIỆU

Bộ Tiêu chuẩn EITI gồm hai phần: phần một “*Thực thi Bộ Tiêu chuẩn EITI*” và phần hai “*Quản trị và quản lý*”.

Để có một cái nhìn **tổng quan về những mong đợi của các quốc gia đang thực hiện EITI**, hãy tham khảo phần tóm tắt ở trang 10.

Phần một về “Thực thi Bộ Tiêu chuẩn EITI” bao gồm:

Các Nguyên tắc EITI, đã được các bên liên quan đồng thuận và thông qua vào năm 2003. Những nguyên tắc này vạch ra các mục tiêu chung và những cam kết của các bên liên quan.

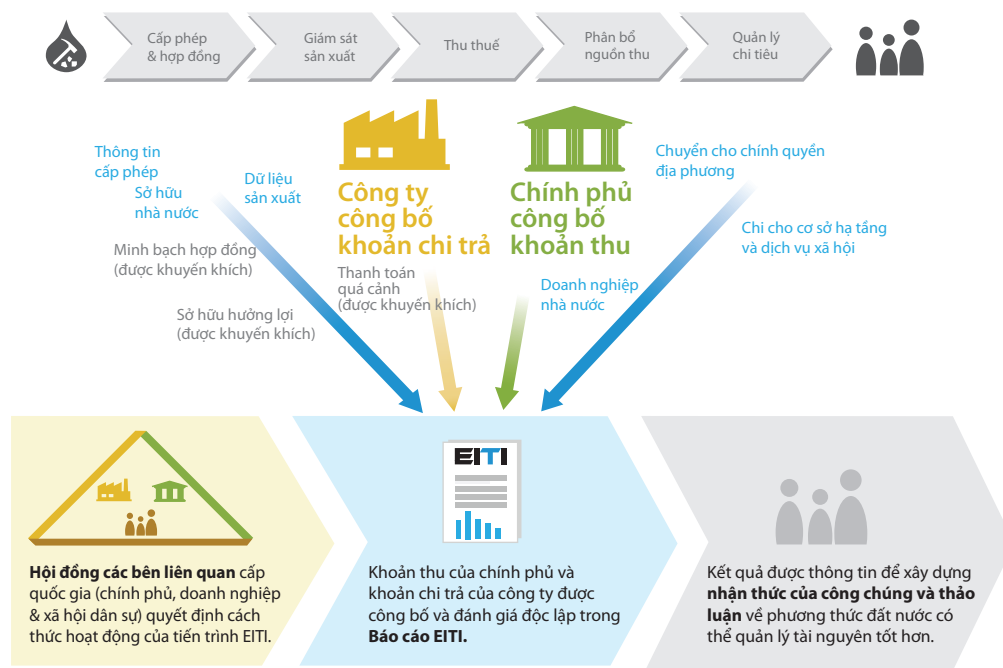
Các Yêu cầu EITI, phải được các quốc gia thực hiện EITI tôn trọng. Các yêu cầu này tổng hợp các điều khoản có trong các tài liệu trước đây, bao gồm Bộ Tiêu chí EITI, Bộ Yêu cầu EITI và các Ghi chú Chính sách EITI trong Bộ Quy tắc EITI phiên bản năm 2011.

Hướng dẫn Thẩm định, cung cấp hướng dẫn cho các chuyên gia thẩm định EITI và các quốc gia thực hiện về quy trình thẩm định. Hướng dẫn này được thông qua lần đầu tiên vào năm 2006 và đã có nhiều sửa đổi đáng kể so với trước đây.

Quy ước “Tham gia của xã hội dân sự”, đã được Hội đồng Quản trị EITI thông qua vào ngày 16 tháng 2 năm 2011.

Phần hai về Quản trị và Quản lý bao gồm phần giới thiệu tóm tắt về cơ cấu tổ chức EITI. Tiếp theo là bản Điều lệ Hiệp hội EITI với các điều khoản quy định về quản trị Hiệp hội thành viên EITI. Trong năm 2013, Hội đồng Quản trị EITI đã phê duyệt Chính sách công khai của EITI, là phần tiếp theo nội dung Điều lệ. Bản Dự thảo Hướng dẫn hội viên EITI cũng được nêu trong phần này.

BỘ TIÊU CHUẨN EITI

Hội nghị Lancaster House (London) được Chính phủ Anh tổ chức năm 2003 với sự tham gia của một nhóm các bên liên quan, bao gồm các quốc gia, các công ty khai thác và các tổ chức xã hội dân sự. Trong hội nghị này, nhóm các bên liên quan đã cùng nhất trí về thông qua Tuyên bố các nguyên tắc nhằm tăng cường minh bạch các khoản thu, chi trong ngành công nghiệp khai thác. Hội nghị này được coi là một dấu mốc quan trọng bởi sự ra đời của các nguyên tắc mà sau này trở thành các nguyên tắc cơ bản nhất của EITI.

CÁC NGUYÊN TẮC EITI

1. Chúng tôi tin rằng việc sử dụng hiệu quả nguồn tài nguyên giàu có là động lực quan trọng để tăng trưởng kinh tế bền vững, xóa đói giảm nghèo và hướng tới mục tiêu phát triển bền vững. Việc sử dụng không hợp lý sẽ làm nảy sinh những tác động tiêu cực đối với kinh tế và xã hội.
2. Chúng tôi khẳng định mục đích của việc quản lý nguồn lợi tài nguyên thiên nhiên là vì lợi ích của mọi công dân và phục vụ cho sự phát triển chung của quốc gia có tài nguyên.
3. Chúng tôi nhận thấy nguồn thu từ hoạt động khai thác tài nguyên là nguồn thu nhập lâu dài và chịu ảnh hưởng của sự biến động giá cả.
4. Chúng tôi nhận thấy sự hiểu biết của người dân về nguồn thu, chi của chính phủ có thể thúc đẩy thảo luận công khai, đưa ra những cân nhắc và lựa chọn thực tế, thích hợp hơn cho sự phát triển bền vững.
5. Chúng tôi nhấn mạnh tầm quan trọng của tính minh bạch của các chính phủ và các công ty trong ngành công nghiệp khai thác, cũng như sự cần thiết về tăng cường quản lý tài chính công và trách nhiệm giải trình.
6. Chúng tôi nhận thấy rằng tăng cường tính minh bạch cần được đặt trong bối cảnh tôn trọng luật pháp và các điều khoản hợp đồng.
7. Chúng tôi nhận thấy minh bạch tài chính có thể tạo môi trường thông thoáng cho các nhà đầu tư trong và ngoài nước.
8. Chúng tôi tin tưởng vào các nguyên tắc và việc thực hiện trách nhiệm giải trình của chính phủ với công chúng về việc quản lý các nguồn thu- chi từ hoạt động khai thác tài nguyên.
9. Chúng tôi cam kết khuyến khích các tiêu chuẩn minh bạch và trách nhiệm giải trình cao trong cộng đồng, hoạt động của chính phủ và các doanh nghiệp.
10. Chúng tôi tin tưởng cần có cách tiếp cận phù hợp và khả thi trong việc thực hiện công bố các khoản thu-chi khi được yêu cầu; cách tiếp cận này cần đủ đơn giản để thực hiện và sử dụng.
11. Chúng tôi tin tưởng rằng việc công bố thông tin về các khoản chi trả cần có sự tham gia của tất cả các công ty hoạt động trong ngành công nghiệp khai thác.
12. Trong khi tìm kiếm các giải pháp, chúng tôi tin tưởng rằng sự tham gia đóng góp của tất cả các bên có liên quan, bao gồm chính phủ và các cơ quan của chính phủ, các công ty khai thác, các công ty dịch vụ, các tổ chức đa phương, các tổ chức tài chính, nhà đầu tư, các tổ chức phi chính phủ đều rất quan trọng.

2 YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

Hướng dẫn đọc chương này

Chương này bao gồm các yêu cầu mà các quốc gia thực hiện EITI phải đáp ứng. Có hai nhóm quốc gia thực hiện EITI: quốc gia ứng viên EITI và quốc gia tuân thủ EITI. Ứng viên EITI là một quốc gia đang ở tình trạng có ý định đi đến việc tuân thủ Bộ Tiêu chuẩn EITI trong một thời hạn nhất định. Để trở thành ứng viên EITI, các quốc gia phải thông qua quá trình được mô tả dưới đây, chứng minh rằng họ đáp ứng được các yêu cầu 1.1 – 1.4. Các điều khoản chi tiết mà quốc gia phải đáp ứng trước khi nộp hồ sơ tư cách ứng viên được mô tả ở trang 12 – 15. Để trở thành quốc gia tuân thủ EITI, các quốc gia thực hiện phải thể hiện thông qua quá trình thẩm định rằng họ thỏa mãn các yêu cầu EITI 1-7 nêu ra trong chương này. Các yêu cầu được tóm tắt trong hộp 1.

Yêu cầu EITI là những yêu cầu tối thiểu và các quốc gia thực hiện được khuyến khích cố gắng đáp ứng vượt mức này với điều kiện các bên liên quan cho rằng mục tiêu đó là phù hợp. Các bên liên quan có thể tham khảo tài liệu hướng dẫn thêm về phương thức đảm bảo tốt nhất các yêu cầu tại www.eiti.org.

HỘP 1 CÁC YÊU CẦU EITI

EITI yêu cầu:

1. Có sự giám sát hiệu quả của Hội đồng các bên liên quan.
2. Công bố các báo cáo EITI đúng thời hạn.
3. Các báo cáo EITI bao gồm thông tin về thực trạng ngành công nghiệp khai thác.
4. Xây dựng các báo cáo EITI toàn diện bao gồm công bố đầy đủ của chính phủ về các khoản thu từ ngành công nghiệp khai thác và công bố tất cả các khoản thanh toán hữu hình cho chính phủ của các công ty dầu khí và khai thác mỏ.
5. Có quy trình đảm bảo đáng tin cậy áp dụng các chuẩn mực quốc tế.
6. Báo cáo EITI phải toàn diện, được quảng bá một cách tích cực, cung cấp rộng rãi, và đóng góp vào các cuộc thảo luận công khai.
7. Hội đồng các bên liên quan tiến hành các bước hành động dựa trên các bài học kinh nghiệm, xem xét các kết quả và tác động của việc thực hiện EITI.

Mỗi yêu cầu được mô tả đầy đủ trong chương này.

Đăng ký EITI

Một quốc gia có ý định thực hiện EITI được yêu cầu thực hiện một số bước trước khi nộp đơn để trở thành một ứng viên EITI. Các bước cụ thể này được tóm lược ở hộp 2.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

HỘP 2 CÁC BƯỚC ĐĂNG KÝ EITI

1. Chính phủ cần phải công bố rộng rãi và rõ ràng về ý định thực hiện EITI.
2. Chính phủ cần phải bổ nhiệm một cán bộ cao cấp đảm nhiệm chỉ đạo quá trình thực hiện EITI.
3. Chính phủ cần phải cam kết hợp tác với xã hội dân sự và các công ty để thiết lập một hội đồng các bên liên quan nhằm giám sát quá trình thực hiện EITI.
4. Hội đồng các bên liên quan phải có bản kế hoạch làm việc được cập nhật, đã tính toán đầy đủ chi phí, có thể đáp ứng các thời hạn báo cáo và thẩm định do Hội đồng Quản trị (HĐQT) EITI đề ra.

Khi một quốc gia đã hoàn thành các bước này và muốn được công nhận là một ứng viên EITI, chính phủ quốc gia đó cần phải nộp hồ sơ xin làm ứng viên EITI lên HĐQT EITI (xem hộp 3).

HỘP 3 CÁC BƯỚC ĐĂNG KÝ EITI

Khi một quốc gia đã hoàn thành các bước đăng ký tham gia và mong muốn trở thành ứng viên EITI thì chính phủ quốc gia đó, với sự hỗ trợ của Hội đồng các bên liên quan (The Multi-Stakeholder Group – MSG), phải chính thức nộp hồ sơ đăng ký tư cách ứng viên, sử dụng mẫu có sẵn¹. Hồ sơ đăng ký cần mô tả các hoạt động đã được thực hiện cho tới thời điểm gửi hồ sơ và cung cấp các bằng chứng chứng tỏ rằng quốc gia đó đã hoàn thành tất cả các bước đăng ký tham gia. Hồ sơ ứng viên EITI cần bao gồm cả địa chỉ liên hệ chi tiết của các cơ quan chính phủ, các tổ chức xã hội dân sự và khối tư nhân đã tham gia vào quá trình chuẩn bị.

HĐQT EITI sẽ xem xét hồ sơ và đánh giá việc hoàn thành các bước đăng ký. Ban Thư ký sẽ liên lạc với các bên liên quan ở

quốc gia đó nhằm tìm hiểu quan điểm của họ về quá trình đăng ký cũng như lấy ý kiến tham vấn từ các chính phủ hỗ trợ, nhóm xã hội dân sự quốc tế, nhóm các công ty, các tổ chức và nhà đầu tư hỗ trợ sáng kiến EITI. Ban Thư ký sẽ phối hợp chặt chẽ với người phụ trách chương trình EITI quốc gia để làm rõ thêm các vấn đề còn tồn tại trong quá trình đánh giá. Ủy ban Thông tin và Hỗ trợ Ứng viên (Outreach and Candidature Committee), trong khoảng thời gian phù hợp, sẽ đưa ra khuyến nghị với HĐQT EITI về việc có chấp nhận hồ sơ của quốc gia đó hay không. HĐQT EITI sẽ đưa ra quyết định cuối cùng.

HĐQT EITI ưu tiên việc quyết định về danh sách các quốc gia Ứng viên được chấp nhận ở các phiên họp định kỳ. Nếu khoảng thời gian giữa các phiên họp

định kỳ cách xa nhau, HĐQT EITI sẽ cân nhắc việc đưa ra quyết định bằng văn bản, dưới dạng thông tư.

Khi HĐQT EITI công nhận một quốc gia trở thành Ứng viên EITI thì cũng đồng thời đưa ra các mốc thời hạn cho quốc gia đó về việc công bố Báo cáo EITI đầu tiên và thực hiện thẩm định. Báo cáo EITI đầu tiên phải được công bố trong vòng 18 tháng kể từ khi quốc gia đó được công nhận tư cách ứng viên. Các quốc gia ứng viên được yêu cầu thực hiện thẩm định trong khoảng thời gian 2,5 năm, kể từ khi quốc gia đó chính thức được công nhận là một Ứng viên EITI. Thông tin chi tiết về chính sách liên quan đến các mốc thời hạn được quy định tại Yêu cầu số 1.6 dưới đây.

1. Mẫu có tại Ban Thư ký EITI

YÊU CẦU EITI 1

EITI yêu cầu có sự giám sát hiệu quả của hội đồng các bên liên quan

Tổng quan: EITI yêu cầu có sự giám sát đa phương hiệu quả bao gồm một hội đồng các bên liên quan có sự tham gia của chính phủ, các công ty và sự tham gia đầy đủ, độc lập, năng động và hiệu quả của các tổ chức xã hội dân sự. Các điểm chính của yêu cầu này bao gồm: (1.1) cam kết của chính phủ; (1.2) giám sát của chính phủ; (1.3) thành lập hội đồng các bên liên quan, và (1.4) bản kế hoạch làm việc cập nhật được các bên đồng thuận, đã tính toán đầy đủ chi phí, có thể đáp ứng các thời hạn báo cáo và thẩm định do HĐQT EITI đề ra (1.6-1.8).

1.1 Chính phủ cần phải công bố rộng rãi và rõ ràng về ý định thực hiện EITI.

Tuyên bố phải được công bố bởi người đứng đầu nhà nước hoặc chính phủ, hoặc một đại diện phù hợp được ủy quyền.

1.2 Chính phủ cần phải bổ nhiệm một cán bộ cao cấp đảm nhiệm chỉ đạo quá trình thực hiện EITI.

Người được chỉ định phải có được sự tin cậy của tất cả các bên liên quan, có thẩm quyền và quyền tự quyết để phối hợp hành động EITI giữa các bộ và các cơ quan có liên quan, và có thể huy động các nguồn lực thực hiện EITI.

1.3 Chính phủ cần phải cam kết hợp tác với xã hội dân sự và các công ty để thiết lập một hội đồng các bên liên quan nhằm giám sát quá trình thực hiện EITI.

- a) Chính phủ, công ty và xã hội dân sự phải được tham gia vào quá trình thực hiện EITI một cách đầy đủ, tích cực và có hiệu quả.
- b) Chính phủ phải đảm bảo tạo môi trường thuận lợi cho công ty và xã hội dân sự tham gia thể hiện qua hệ thống pháp luật, quy định và thủ tục hành chính cũng như thực tế trong việc thực hiện EITI. Những quyền cơ bản của các tổ chức xã hội dân sự và đại diện công ty thực sự tham gia vào EITI, bao gồm nhưng không giới hạn các thành viên của hội đồng các bên liên quan, phải được tôn trọng.
- c) Chính phủ phải đảm bảo không gây trở ngại cho việc tham gia của các tổ chức xã hội dân sự và các công ty trong quá trình thực hiện EITI.
- d) Chính phủ phải kiểm chế những hành động có thể dẫn đến việc thu hẹp hoặc hạn chế quyền tranh luận công khai liên quan đến việc thực hiện EITI.
- e) Các bên liên quan, bao gồm nhưng không giới hạn trong các thành viên của hội đồng các bên liên quan:
 - i. Có thể thảo luận tự do về các vấn đề liên quan đến minh bạch và quản lý tài nguyên thiên nhiên;

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- ii. Phải được tham gia đáng kể vào việc thiết kế, thực hiện, giám sát và đánh giá quá trình thực hiện EITI, và đảm bảo rằng kết quả góp phần vào các tranh luận công khai;
 - iii. Phải có quyền để giao tiếp và hợp tác với nhau, và
 - iv. Phải có khả năng hoạt động tự do và bày tỏ quan điểm về EITI không bị kiểm chế, ép buộc hoặc trả thù.
- f) Trong việc thiết lập hội đồng các bên liên quan, chính phủ phải:
- i. Đảm bảo rằng các lời mời tham gia hội đồng không hạn chế đối tượng và công khai minh bạch;
 - ii. Đảm bảo rằng các bên liên quan cần có đại diện đầy đủ. Điều này không có nghĩa là họ cần phải được đại diện ngang nhau về số lượng. Hội đồng các bên liên quan phải bao gồm các bên thích hợp, bao gồm nhưng không hạn chế: khu vực tư nhân, xã hội dân sự, các nhóm xã hội dân sự độc lập và xã hội dân sự khác như các cơ quan truyền thông, các đoàn thể và cơ quan chính phủ có liên quan, và cũng có thể bao gồm các đại biểu quốc hội. Mỗi nhóm phải có quyền cử đại diện của mình, với lưu ý hướng đến đảm bảo có sự tham gia đa dạng và đa phương. Quá trình đề cử phải được diễn ra độc lập và tự do, không bị bất cứ đề nghị cưỡng ép nào. Các nhóm xã hội dân sự tham gia vào EITI như là các thành viên của hội đồng các bên liên quan phải được hoạt động, và theo nghĩa về mặt chính sách, độc lập với chính phủ và/hoặc các công ty;
 - iii. Đảm bảo rằng các quan chức chính phủ cấp cao có đại diện trong hội đồng các bên liên quan, và
 - iv. Xem xét thiết lập địa vị pháp lý của hội đồng.
- g) Hội đồng các bên liên quan phải thông qua Điều khoản tham chiếu công khai rõ ràng (ToRs) cho công việc của mình. Các điều khoản tham chiếu tối thiểu bao gồm các quy định về:

Vai trò, trách nhiệm và quyền hạn của hội đồng các bên liên quan:

- i. Thành viên của hội đồng các bên liên quan cần phải có năng lực thực hiện nhiệm vụ của mình.
- ii. Hội đồng các bên liên quan nên thực hiện các hoạt động thông tin hiệu quả với các nhóm xã hội dân sự và các công ty, bao gồm cả việc sử dụng các phương tiện truyền thông như báo chí, trang web và thư từ, thông báo cho các bên liên quan biết cam kết của chính phủ về thực hiện EITI, vai trò trung tâm của các công ty và xã hội dân sự. Hội đồng cũng cần phổ biến rộng rãi các thông tin công cộng từ kết quả của quá trình thực hiện EITI, ví dụ như báo cáo EITI.
- iii. Thành viên của hội đồng các bên liên quan cần phối hợp chặt chẽ với các nhóm đối tượng mà mình đại diện.

Phê duyệt kế hoạch hoạt động, báo cáo EITI và báo cáo hoạt động thường niên:

- i. Hội đồng các bên liên quan cần phải phê duyệt kế hoạch hoạt động hàng năm, quyết định bổ nhiệm người điều hành độc lập, các điều khoản tham chiếu cho người điều hành độc lập, báo cáo EITI và báo cáo hoạt động thường niên.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- ii. Hội đồng các bên liên quan phải giám sát quá trình báo cáo EITI và tham gia vào quá trình thẩm định theo như mô tả ở chương 3.

Quy tắc quản trị nội bộ và thủ tục:

- i. EITI đòi hỏi có quá trình ra quyết định có sự tham gia của nhiều bên trong suốt quá trình thực hiện, với mỗi bên được coi là một đối tác. Bất kỳ thành viên nào của hội đồng các bên liên quan có quyền đưa ra một vấn đề ra để thảo luận. Hội đồng các bên liên quan cần thống nhất các thủ tục để cử và thay đổi đại diện, ra quyết định, thời gian thực hiện nhiệm vụ và tần suất của các cuộc họp. Điều này cũng sẽ bao gồm việc đảm bảo rằng có một quá trình để thay đổi thành viên trong nhóm tuân theo các nguyên tắc nêu trong Yêu cầu 1.3 (f).
- ii. Cần có thông báo đầy đủ trước về các cuộc họp và gửi kịp thời các văn bản trước khi các cuộc tranh luận và phê chuẩn diễn ra.
- iii. Hội đồng các bên liên quan phải có ghi chép bằng văn bản các cuộc thảo luận và quyết định của mình.

1.4 Hội đồng các bên liên quan phải có bản kế hoạch làm việc được cập nhật, đã tính toán đầy đủ chi phí, có thể đáp ứng các thời hạn báo cáo và thẩm định do HĐQT EITI đề ra.

Kế hoạch hoạt động phải:

- a) Thiết lập mục tiêu thực hiện EITI liên kết với các nguyên tắc EITI và phản ánh các ưu tiên quốc gia cho ngành công nghiệp khai thác. Hội đồng các bên liên quan được khuyến khích tìm kiếm những cách tiếp cận sáng tạo để mở rộng việc thực hiện EITI nhằm tăng tính toàn diện của báo cáo EITI, hiểu biết của công chúng về nguồn thu và khuyến khích các tiêu chuẩn cao về tính minh bạch và trách nhiệm giải trình trong đời sống cộng đồng, hoạt động của chính phủ và môi trường kinh doanh;
- b) Phản ánh kết quả tham vấn với các bên và có xác nhận của hội đồng các bên liên quan;
- c) Bao gồm các hoạt động có thể đo lường được và trong khuôn khổ thời gian xác định để đạt được các mục tiêu đã thoả thuận. Phạm vi thực hiện EITI nên được thiết kế để đóng góp vào các mục tiêu mong muốn đã được xác định trong quá trình tham vấn.

Kế hoạch hoạt động phải:

- i. Đánh giá và vạch ra những kế hoạch để giải quyết tất cả hạn chế về năng lực tiềm tàng trong các cơ quan chính phủ, công ty và xã hội dân sự có thể gây trở ngại cho việc thực hiện hiệu quả EITI;
- ii. Chỉ ra các khía cạnh của báo cáo EITI, bao gồm cả kế hoạch để giải quyết các khâu kỹ thuật của báo cáo, chẳng hạn như tính toàn diện và độ tin cậy của dữ liệu (Yêu cầu 4 và 5).
- iii. Xác định và vạch ra các kế hoạch để giải quyết tất cả trở ngại tiềm năng về pháp lý hoặc quy định để thực hiện EITI, bao gồm, nếu có, các kế hoạch tích hợp các yêu cầu EITI vào trong các văn bản pháp luật hoặc quy định của quốc gia.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- d) Xác định các nguồn tài chính trong cũng như ngoài nước và hỗ trợ kỹ thuật thích hợp để đảm bảo thực hiện kịp thời các kế hoạch công tác đã thống nhất;
- e) Được phổ biến rộng rãi cho công chúng, ví dụ như công bố trên trang web của EITI quốc gia và /hoặc các bộ ngành khác có liên quan, tài liệu in ấn hoặc ở những nơi công chúng có thể dễ dàng tiếp cận;
- f) Được xem xét và cập nhật hàng năm. Trong quá trình rà soát kế hoạch hoạt động, hội đồng các bên liên quan nên xem xét mở rộng các chi tiết và phạm vi của báo cáo EITI bao gồm các vấn đề như quản lý thu, chi (3.7 – 3.8), chi phí vận tải (4.1.f), chi tiêu xã hội của chính phủ (4.1.e), các khoản chuyển cho địa phương không định kỳ (4.2.e), quyền sở hữu lợi ích (3.11) và hợp đồng (3.12). Theo yêu cầu 1.3 (g) (viii), hội đồng các bên liên quan phải tài liệu hóa các thảo luận và quyết định của mình.
- g) Bao gồm thời gian thực hiện có thể đáp ứng các mốc thời hạn báo cáo và thẩm định do HĐQT EITI đề ra (xem 1.6, dưới đây) và có tính đến các yêu cầu hành chính như quy trình đấu thầu và tài trợ.

1.5 Điều chỉnh kế hoạch thực hiện

Trong trường hợp hội đồng các bên liên quan kết luận rằng họ đang đối mặt với những trường hợp đặc biệt khó tránh khỏi làm sai lệch yêu cầu thực hiện, họ phải được sự chấp thuận điều chỉnh phù hợp từ HĐQT EITI. Đề nghị điều chỉnh phải có xác nhận của hội đồng các bên liên quan và được phản ánh trong kế hoạch hoạt động. Đề nghị phải giải thích lý do cho việc điều chỉnh kế hoạch thực hiện.

HĐQT EITI sẽ chỉ xem xét cho phép điều chỉnh trong trường hợp đặc biệt. Trong quá trình xem xét, HĐQT EITI sẽ ưu tiên cho yêu cầu đối xử có so sánh giữa các quốc gia và đảm bảo tôn trọng các nguyên tắc EITI, bao gồm việc bảo đảm quy trình EITI I đầy đủ và báo cáo EITI toàn diện, đáng tin cậy và sẽ đóng góp vào cuộc thảo luận công khai.

1.6 Thời hạn báo cáo EITI và thẩm định

a) Thời hạn báo cáo EITI

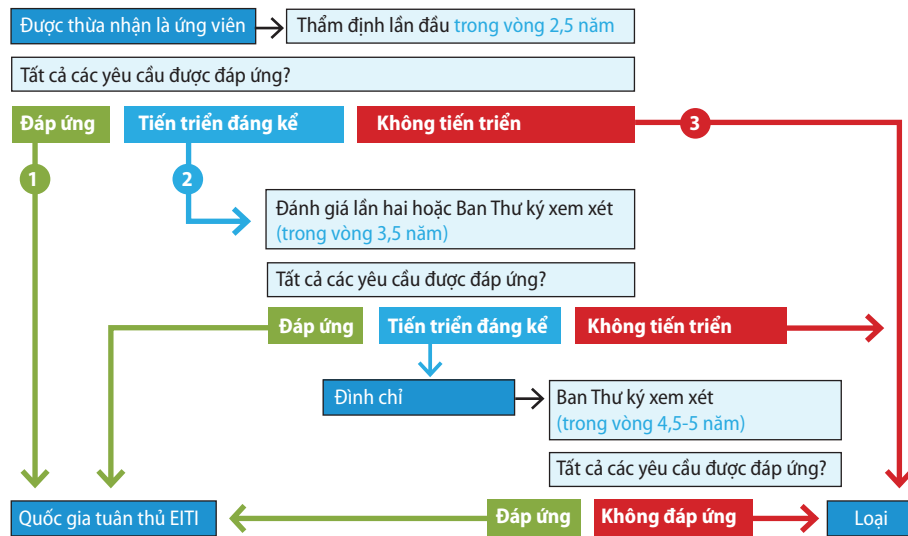
EITI yêu cầu công bố kịp thời các báo cáo EITI (Yêu cầu 2). Nếu Báo cáo EITI không được công bố đúng thời hạn yêu cầu, quốc gia đó sẽ bị đình chỉ. Quyết định đình chỉ sẽ được dỡ bỏ nếu đảm bảo rằng HĐQT EITI nhận được Báo cáo EITI trong vòng thời hạn sáu tháng sau đó. Nếu báo cáo không được công bố trong vòng thời hạn sáu tháng, quyết định đình chỉ sẽ vẫn có hiệu lực cho đến khi quốc gia này nộp báo cáo lên HĐQT EITI với dữ liệu không quá kỳ thứ hai đến kỳ cuối của kỳ kế toán hoàn chỉnh cuối cùng (yêu cầu 2). Nếu việc đình chỉ có hiệu lực hơn một năm HĐQT EITI sẽ loại quốc gia đó khỏi danh sách.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

b) Thời hạn thẩm định EITI

Các quốc gia thực hiện phải trải qua quá trình thẩm định thường xuyên để xác định xem việc thực hiện có phù hợp với các tiêu chuẩn EITI hay không (xem chương 3).

Thời hạn xét duyệt được thể hiện trong hình 1:

Các quốc gia ứng viên EITI phải vượt qua quá trình thẩm định kéo dài trong hai năm rưỡi để trở thành một ứng viên EITI. Quá trình thẩm định sẽ xác định xem một quốc gia có thể trở thành: (1) Quốc gia tuân thủ EITI, (2) chưa là quốc gia tuân thủ EITI nhưng đã có tiến bộ, hoặc (3) chưa là quốc gia tuân thủ EITI và chưa có tiến bộ (xem bên dưới). Một quốc gia chỉ có thể ở trong trạng thái ứng viên EITI không quá năm năm kể từ ngày nước đó được thừa nhận là ứng viên EITI. Sau ba năm rưỡi từ khi được công nhận tư cách ứng viên, nếu quốc gia đó chưa đạt được trạng thái tuân thủ thì sẽ bị đình chỉ tạm thời để thực hiện các hành động khắc phục lần cuối.

Tuân thủ EITI: Trong trường hợp quá trình thẩm định xác nhận rằng một quốc gia đã đáp ứng tất cả các yêu cầu, HĐQT EITI sẽ quyết định quốc gia đó đạt trạng thái tuân thủ EITI. Khi đã trở thành thành viên chính thức của EITI, quốc gia này phải duy trì việc tuân thủ các nguyên tắc EITI và yêu cầu EITI để duy trì trạng thái thành viên. Ba năm một lần, các thành viên tuân thủ EITI tiếp tục phải trải qua quá trình thẩm định.

Sau khi một quốc gia đã trở thành thành viên EITI chính thức nhưng sau đó việc thực hiện EITI dưới tiêu chuẩn, HĐQT EITI có quyền đòi hỏi quốc gia đó phải trải qua quá trình thẩm định mới hoặc giao Ban Thư ký đánh giá. Các bên liên quan có quyền kiến nghị lên HĐQT EITI nếu họ cho rằng tình trạng thành viên chính thức của một quốc gia cần phải được xem xét lại. Kiến nghị này có thể được đại diện hội đồng các bên liên quan trong HĐQT xem xét giải quyết. HĐQT EITI sẽ xem xét tình hình và quyết định xem nên yêu cầu quá trình thẩm định sớm hơn hay để Ban Thư ký xem xét. Dựa trên kết quả đánh giá, HĐQT EITI sẽ xác định tình trạng thành viên của quốc gia đó.

2. Thời gian thực hiện thẩm định cho một quốc gia không tính vào thời hạn ứng viên tối đa của quốc gia đó

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

HĐQT EITI có quyền quyết định một quốc gia trước đây là thành viên chính thức quay lại là một ứng viên EITI, quy định cụ thể các hành động khắc phục, hoặc đình chỉ hoặc loại bỏ tư cách thành viên quốc gia đó. Khi một quốc gia thành viên không đạt được yêu cầu nhưng có tiến triển hoặc không có tiến triển sau một quá trình thẩm định diễn ra sau đó, thủ tục quy định dưới đây áp dụng

Tiến triển đáng kể: Để HĐQT có thể kết luận rằng một quốc gia đã có tiến bộ hay không, quá trình thẩm định hoặc đánh giá của Ban Thư ký phải chứng minh được rằng quốc gia này đã ít nhất đạt được tiến bộ trong việc đáp ứng tất cả 7 yêu cầu. Việc đánh giá sự tiến triển của HĐQT EITI sẽ xem xét đến:

1. Quá trình thực hiện EITI, đặc biệt là hoạt động của hội đồng các bên liên quan và cam kết rõ ràng, mạnh mẽ từ phía chính phủ.
2. Tình trạng và chất lượng của báo cáo EITI, trong đó nêu rõ những tiến bộ trong việc đáp ứng các yêu cầu về báo cáo kịp thời theo yêu cầu 2 và nếu có thể, nêu rõ những nỗ lực để giải quyết các khó khăn nhằm cải thiện việc thực hiện EITI.

Trong trường hợp quá trình thẩm định đầu tiên xác nhận một quốc gia ứng viên đã có tiến bộ trong việc đạt được tình trạng thành viên EITI chính thức nhưng chưa đáp ứng tất cả các yêu cầu, quốc gia đó sẽ được bảo lưu trạng thái ứng viên EITI của mình thêm một thời hạn 12 tháng. HĐQT EITI sẽ đề ra các hành động khắc phục mà quốc gia đó cần thực hiện trong giai đoạn gia hạn này. Việc tuân thủ sẽ được đánh giá thông qua một quá trình thẩm định thứ hai. Để các hành động khắc phục cần thiết có thể được đánh giá một cách nhanh chóng và khách quan, HĐQT EITI sẽ xem xét liệu có nên thay quá trình thẩm định thứ hai bằng đánh giá của Ban thư ký hay không

Trường hợp quá trình thẩm định thứ hai hoặc Ban thư ký đã xem xét và xác nhận rằng một quốc gia đã có tiến bộ nhưng vẫn không đạt yêu cầu, HĐQT EITI sẽ quyết định đình chỉ quốc gia đó. HĐQT EITI sẽ đề ra các hành động khắc phục mà quốc gia đó đang phải thực hiện. Tình trạng đình chỉ sẽ được gỡ bỏ nếu đánh giá của Ban thư ký xác nhận rằng các hành động khắc phục đã được hoàn tất và HĐQT EITI nhận thấy rằng các yêu cầu EITI đã được đáp ứng. Nếu tình trạng đình chỉ kéo dài quá mười hai tháng, HĐQT EITI sẽ loại bỏ quốc gia đó. Để phù hợp với yêu cầu 1.7 (a) HĐQT có thể xem xét gia hạn tình trạng đình chỉ thêm sáu tháng, tức là một ứng viên có tổng thời gian tối đa là năm năm nếu đã có tiến bộ không ngừng và đã thực hiện các hoạt động khắc phục nhỏ một cách nhanh chóng.

Không tiến triển: Nếu HĐQT thấy rằng quá trình thẩm định hoặc việc xem xét của Ban Thư ký không chứng minh được quốc gia ứng viên có tiến bộ trong việc đáp ứng tất cả 7 yêu cầu EITI, quốc gia đó sẽ bị loại khỏi danh sách.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

c) Báo cáo hoạt động thường niên

Hội đồng các bên liên quan phải công bố báo cáo hoạt động thường niên (Yêu cầu 7.2). Báo cáo các hoạt động của năm trước phải được công bố trước ngày mùng 1 tháng 7 của năm sau. HĐQT EITI sẽ đưa ra thời hạn thích hợp cho các quốc gia ứng viên EITI mới. Nếu báo cáo hoạt động thường niên không được công bố trong vòng sáu tháng, tức là đến 31 tháng 12 năm sau, quốc gia đó sẽ bị đình chỉ tư cách thành viên cho đến khi HĐQT EITI nhận được báo cáo hoạt động chính thức.

d) Gia hạn

Một quốc gia thực hiện EITI có thể đề nghị được gia hạn nếu quốc gia đó không thể đáp ứng bất kỳ thời hạn quy định nào trong phần (a), (b) và (c) ở trên. HĐQT EITI sẽ áp dụng các cách thức sau đây để đánh giá các yêu cầu gia hạn:

1. Đề nghị phải được đưa ra trước khi hết hạn và được xác nhận bởi hội đồng các bên liên quan.
2. Hội đồng các bên liên quan phải chứng minh được rằng quốc gia đó đã có tiến bộ trong việc cố gắng đáp ứng thời hạn nhưng bị trễ do những hoàn cảnh đặc biệt. Trong việc đánh giá sự tiến bộ HĐQT EITI sẽ xem xét:
 - i. Quá trình thực hiện EITI, đặc biệt là hoạt động của hội đồng các bên liên quan và cam kết rõ ràng, mạnh mẽ từ phía chính phủ.
 - ii. Tình trạng và chất lượng của báo cáo EITI, trong đó nêu rõ những tiến bộ trong việc đáp ứng các yêu cầu về báo cáo kịp thời theo yêu cầu số 2 và nếu có thể, nêu rõ những nỗ lực để giải quyết các khó khăn để cải thiện việc thực hiện EITI.
3. Các trường hợp ngoại lệ phải được giải thích trong đề nghị của hội đồng các bên liên quan.
4. Không được gia hạn thêm nếu việc gia hạn làm tăng quá thời hạn tối đa cho phép cho giai đoạn ứng viên.

1.7 Đình chỉ tạm thời

a) Đình chỉ do vi phạm các nguyên tắc và yêu cầu EITI:

Trong trường hợp có bằng chứng rõ ràng về sự không tuân thủ các nguyên tắc và tiêu chí của EITI tại một quốc gia thực hiện EITI, HĐQT EITI có thể đưa ra quyết định đình chỉ tạm thời hoặc loại quốc gia đó ra khỏi danh sách quốc gia thực hiện EITI. Theo quy định tại yêu cầu số 1.6, các trường hợp này bao gồm không báo cáo EITI đúng thời hạn, không công bố báo cáo hoạt động thường niên và/hoặc đạt trạng thái tuân thủ với các yêu cầu EITI đúng thời hạn do HĐQT EITI đưa ra. Nếu HĐQT EITI nghi ngờ các nguyên tắc và tiêu chí của EITI không được tuân thủ, Ban thư ký EITI quốc tế sẽ có nhiệm vụ thu thập thông tin và gửi báo cáo đến cho HĐQT.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

Đình chỉ trạng thái thành viên của một quốc gia thực hiện EITI là quyết định mang tính chất tạm thời. HĐQT EITI sẽ đề ra giới hạn thời gian đình chỉ là 12 tháng cho quốc gia thực hiện EITI đã vi phạm các nguyên tắc và tiêu chí EITI. Nếu vấn đề không được giải quyết một cách thỏa đáng theo đúng thời hạn, HĐQT EITI sẽ loại quốc gia đó ra khỏi danh sách. Trường hợp đình chỉ tạm thời sau quá trình thẩm định lần hai không cho kết quả phù hợp, HĐQT EITI có thể xem xét gia hạn tình trạng đình chỉ thêm sáu tháng, nghĩa là một ứng viên có tổng thời gian tối đa là năm năm. HĐQT EITI chỉ xem xét việc gia hạn đình chỉ tạm thời nếu quốc gia đó đã có tiến bộ không ngừng và các hành động cần thiết để khắc phục không quá nhiều, có thể giải quyết một cách nhanh chóng.

b) Đình chỉ tạm thời do bất ổn hoặc xung đột chính trị

HĐQT EITI có thể quyết định đình chỉ tạm thời các quốc gia thành viên trong trường hợp bất ổn hoặc xung đột chính trị không cho phép các quốc gia đó tuân thủ được phần lớn các nguyên tắc và yêu cầu EITI. Các quốc gia đang gặp bất ổn hoặc xung đột về chính trị có thể tự nguyện xin đình chỉ tạm thời. Chính phủ cần gửi hồ sơ xin tự nguyện đình chỉ tạm thời lên Ban thư ký EITI. Hồ sơ xin tự nguyện đình chỉ tạm thời cần ghi rõ quan điểm của Hội đồng các bên liên quan quốc gia.

Trong trường hợp quốc gia phải đình chỉ tạm thời do bất ổn hoặc xung đột chính trị, khoảng thời gian mà quốc gia đó bị đình chỉ sẽ không tính vào thời hạn tối đa cho tình trạng ứng viên. HĐQT EITI sẽ thường xuyên theo dõi và xem xét tình hình của quốc gia đó.

c) Chấm dứt đình chỉ

Các chính phủ có thể xin chấm dứt tình trạng đình chỉ tạm thời bất kỳ lúc nào. Hồ sơ xin chấm dứt cần ghi rõ các nội dung đã thỏa thuận giữa các bên liên quan để quyết định khởi động lại quá trình thực hiện và thẩm định EITI, kế hoạch hành động để đạt được tình trạng tuân thủ. Nếu HĐQT EITI đồng ý rằng nguyên nhân gây ra đình chỉ đã được giải quyết, quyết định đình chỉ sẽ được dỡ bỏ. Khi dỡ bỏ quyết định đình chỉ, HĐQT EITI cũng sẽ xem xét thời hạn báo cáo và thẩm định mới phù hợp cho quốc gia đó. Trong tất cả các giai đoạn của quá trình đình chỉ, HĐQT EITI cần đảm bảo những quan ngại và quyết định của mình được trao đổi một cách rõ ràng với quốc gia thực hiện.

Quốc gia bị đình chỉ sẽ được gọi là “quốc gia ứng viên EITI (đã đình chỉ)” hoặc “quốc gia tuân thủ EITI (đã đình chỉ)” trong thời gian đình chỉ. Tình trạng này của các quốc gia sẽ được thông báo rõ ràng trên website chính thức của EITI cũng như những nơi khác.

1.8 Loại khỏi danh sách

Loại khỏi danh sách, tức là thu hồi tư cách thành viên của một quốc gia thực hiện EITI. Điều này sẽ xảy ra khi:

- (1) Chiếu theo yêu cầu 1.7 (a), một quốc gia thực hiện EITI đã bị HĐQT EITI đưa vào danh sách đình chỉ tạm thời, và vấn đề tồn tại không được giải quyết thỏa đáng trong thời hạn do HĐQT đề ra.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- 2) Chiếu theo yêu cầu 1.6 (b), HĐQT EITI kết luận rằng một quốc gia đã không đạt được những tiến bộ đáng kể trong việc thực hiện EITI.

Trong trường hợp có bằng chứng rõ ràng về việc một quốc gia thực hiện không tuân thủ các nguyên tắc và yêu cầu EITI, HĐQT EITI có quyền loại quốc gia đó ra khỏi danh sách. Một quốc gia bị loại khỏi danh sách có thể tái nộp hồ sơ tham gia EITI bất cứ lúc nào và sẽ bắt đầu từ mức quốc gia ứng viên EITI. HĐQT EITI sẽ áp dụng các thủ tục thỏa thuận để đánh giá hồ sơ ứng viên. Đồng thời, HĐQT EITI cũng sẽ đánh giá kinh nghiệm thực hiện EITI trước đây của quốc gia đó, bao gồm cả những rào cản trước đây để thực hiện hiệu quả EITI cũng như những biện pháp khắc phục đã được thực hiện.

1.9 Khiếu nại

Các quốc gia thực hiện EITI có quyền đề nghị HĐQT EITI xem xét lại quyết định liên quan đến đình chỉ tạm thời, loại khỏi danh sách hoặc xác định tư cách thành viên là ứng viên hay chính thức tuân thủ sau quá trình thẩm định. HĐQT EITI sẽ cân nhắc đề nghị thông qua các bằng chứng của vụ việc, yêu cầu bảo đảm tính toàn vẹn của EITI cũng như nguyên tắc công bằng giữa các quốc gia thành viên. Quyết định của HĐQT là cuối cùng. Quốc gia liên quan có thể, trước các thời hạn thông báo trước quy định tại điều 8 của Điều lệ Hiệp hội, khiếu nại về quyết định của HĐQT lên Đại hội thành viên kỳ tiếp theo.

2

YÊU CẦU EITI 2

EITI yêu cầu công bố các báo cáo EITI đúng hạn.

Tổng quan - Báo cáo EITI là hữu ích và có ý nghĩa nhất khi công bố thường xuyên với dữ liệu cập nhật kịp thời. Yêu cầu số 2 thiết lập thời hạn cho quy trình báo cáo EITI.

- 2.1 Các quốc gia thực hiện phải thực hiện báo cáo EITI đầu tiên của họ trong vòng 18 tháng kể từ khi được công nhận tư cách ứng cử viên EITI. Sau thời điểm này, các quốc gia sẽ phải thực hiện cơ chế báo cáo EITI hàng năm.
- 2.2 Các báo cáo EITI phải bao gồm dữ liệu không cũ hơn kỳ thứ hai đến kỳ kế toán cuối cùng. Ví dụ: Báo cáo EITI công bố trong năm tài chính 2014 phải căn cứ vào dữ liệu không cũ hơn năm tài chính 2012. Hội đồng các bên liên quan được khuyến khích để tìm mọi cách công bố báo cáo EITI ngay sau khi có thể. Trong trường hợp việc báo cáo EITI bị trì hoãn đáng kể, hội đồng các bên liên quan nên thực hiện các bước để đảm bảo rằng Báo cáo EITI được công bố giữa các kỳ báo cáo để đáp ứng yêu cầu báo cáo hàng năm.
- 2.3 Hội đồng các bên liên quan phải thống nhất kỳ kế toán cho các báo cáo EITI.

YÊU CẦU EITI 3

EITI yêu cầu các báo cáo EITI phải bao gồm thông tin về thực trạng ngành công nghiệp khai thác.

Tổng quan - Để báo cáo EITI dễ hiểu và hữu ích cho công chúng, các báo cáo này phải đi kèm với thông tin đã công bố về thực trạng ngành công nghiệp khai thác. Thông tin này nên bao gồm mô tả tóm tắt về khung pháp lý và chính sách tài chính (3.2); cùng với miêu tả tổng quan về ngành công nghiệp khai thác (3.3); những đóng góp của ngành công nghiệp khai thác cho nền kinh tế (3.4); dữ liệu sản xuất (3.5), tham gia của nhà nước trong ngành công nghiệp khai thác (3.6); phân bổ nguồn thu và tính bền vững của nguồn thu (3.7 -3.8), đăng ký và phân bổ giấy phép (3.9-3.10); các quy định liên quan đến quyền lợi sở hữu (3.11) và hợp đồng (3.12). Hội đồng các bên liên quan nên thống nhất về bên chuẩn bị thông tin thực trạng cho các Báo cáo EITI (3.1).

3.1 Tổng hợp thông tin về thực trạng

Hội đồng các bên liên quan cần thống nhất các thủ tục và trách nhiệm trong việc chuẩn bị thông tin về thực trạng công nghiệp khai thác cho các Báo cáo EITI. Các thông tin cần được trích dẫn nguồn gốc rõ ràng.

3.2 Báo cáo EITI phải mô tả khuôn khổ pháp lý và chính sách tài chính quản lý ngành công nghiệp khai thác.

- Thông tin này phải gồm mô tả tóm tắt các chính sách tài chính, mức độ chuyển giao quyền quản lý tài chính, tổng quan về pháp luật và các quy định liên quan, các thông tin về vai trò và trách nhiệm của các cơ quan chính phủ có liên quan.
- Trong trường hợp chính phủ đang tiến hành cải cách, hội đồng các bên liên quan được khuyến khích ghi nhận các tiến trình này trong Báo cáo EITI.

3.3 Báo cáo EITI nên cung cấp thông tin tổng quan về ngành công nghiệp khai thác, kể cả các hoạt động thăm dò quy mô lớn.

3.4 Báo cáo EITI phải công khai thông tin, nếu có, về đóng góp của ngành công nghiệp khai thác cho nền kinh tế trong năm tài chính trong kỳ báo cáo EITI.

Thông tin này được dự kiến sẽ bao gồm:

- Quy mô ngành công nghiệp khai thác theo giá trị tuyệt đối và tỷ lệ phần trăm đóng góp GDP, kể cả ước tính các hoạt động không chính thức.
- Tổng thu ngân sách được từ ngành công nghiệp khai thác (bao gồm thuế, thuế tài nguyên, hoa hồng, phí và các khoản thu khác) theo giá trị tuyệt đối và tỷ lệ phần trăm trong tổng thu ngân sách của chính phủ.
- Xuất khẩu của ngành công nghiệp khai thác theo giá trị tuyệt đối và tỷ lệ phần trăm của tổng kim ngạch xuất khẩu.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- d) Việc làm trong ngành công nghiệp khai thác theo số tuyệt đối và tỷ lệ phần trăm của tổng số việc làm.
- e) Vùng / khu vực sản xuất tập trung chính.

3.5 Báo cáo EITI phải công khai dữ liệu sản xuất cho năm tài chính trong kỳ, bao gồm:

- a) Tổng khối lượng sản xuất và giá trị sản xuất theo loại mặt hàng, và trong trường hợp có thể, phân theo địa phương/khu vực.
- b) Tổng khối lượng xuất khẩu và giá trị xuất khẩu theo loại mặt hàng, và trong trường hợp có thể, phân theo địa phương/khu vực xuất xứ.

3.6 Trong trường hợp có sự tham gia của nhà nước trong ngành công nghiệp khai thác làm tăng nguồn thu thực tế, báo cáo EITI phải bao gồm:

- a) Giải thích về các quy tắc và thông lệ hiện hành liên quan đến các mối quan hệ tài chính giữa chính phủ và các doanh nghiệp nhà nước (DNNN). Ví dụ: các quy tắc và thông lệ quản lý việc chuyển kinh phí giữa các DNNN và chính phủ, lợi nhuận giữ lại, tái đầu tư và tài trợ tài chính của bên thứ ba.
- b) Thông tin công bố của DNNN về chi phí ngân sách, chẳng hạn như thanh toán cho các dịch vụ xã hội, cơ sở hạ tầng công cộng, trợ cấp nhiên liệu và trả nợ quốc gia. Hội đồng các bên liên quan phải thiết lập quy trình báo cáo với quan điểm hướng đến đạt được một mức độ minh bạch tương xứng với các dòng nguồn thu và khoản thanh toán khác, và nên bao gồm cả các liên doanh và công ty con của DNNN.
- c) Thông tin công bố của chính phủ và DNNN về mức độ sở hữu lợi nhuận trong các doanh nghiệp khai thác mỏ, dầu khí hoạt động trong lĩnh vực dầu mỏ, khí đốt và khai thác mỏ của quốc gia, kể cả sở hữu của các liên doanh và công ty con thuộc DNNN, và bất kỳ thay đổi nào về mức độ sở hữu trong kỳ báo cáo. Thông tin này nên có các chi tiết liên quan đến các điều khoản kèm theo cổ phần, bao gồm cả mức độ trách nhiệm của các tổ chức này trong việc trang trải chi phí tại các giai đoạn khác nhau theo chu kỳ dự án. Ví dụ như cổ phần trả đầy đủ, vốn cổ phần miễn phí, lãi suất thực hiện. Trong trường hợp có những thay đổi về mức độ sở hữu của chính phủ và DNNN trong kỳ báo cáo EITI, chính phủ và DNNN cần công khai các điều khoản giao dịch, bao gồm chi tiết về định giá và các khoản thu. Nếu chính phủ và DNNN có cung cấp các khoản vay hoặc bảo lãnh vốn vay cho các công ty khai thác mỏ, dầu khí hoạt động trong nước, chi tiết về các giao dịch cũng phải được công bố trong Báo cáo EITI.

3.7 Báo cáo EITI phải mô tả phân bổ nguồn thu từ ngành công nghiệp khai thác.

- a) Báo cáo EITI nên chỉ ra dòng nguồn thu từ ngành công nghiệp khai thác, bằng tiền mặt hoặc hiện vật, được ghi nhận trong ngân sách quốc gia. Trong trường hợp nguồn thu không được ghi nhận trong ngân sách quốc gia, việc phân bổ các khoản thu này phải được giải thích, có liên hệ đến các báo cáo tài chính liên quan nếu có thể. Ví dụ như các loại quỹ phát triển và quỹ đầu tư quốc gia, phân bổ cho chính quyền địa phương, các DNNN và các tổ chức ngoài ngân sách khác.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- b) Hội đồng các bên liên quan được khuyến khích tham khảo hệ thống phân loại nguồn thu quốc gia và các tiêu chuẩn quốc tế như Hướng dẫn Thống kê Tài chính Chính phủ của Quỹ Tiền tệ Quốc tế IMF.

3.8 Hội đồng các bên liên quan được khuyến khích đưa vào Báo cáo EITI những thông tin về quản lý nguồn thu và các khoản chi phí, bao gồm:

- a) Mô tả các loại nguồn thu từ công nghiệp khai thác được phân bổ riêng cho các chương trình cụ thể hoặc khu vực địa lý. Trong mô tả này cần nêu rõ phương thức đảm bảo trách nhiệm giải trình và hiệu quả sử dụng.
- b) Mô tả về ngân sách quốc gia, các quy trình kiểm toán và mối liên hệ với các thông tin công khai về lập ngân sách, chi tiêu và báo cáo kiểm toán.
- c) Thông tin cập nhật của chính phủ có thể giúp công chúng hiểu biết sâu sắc hơn và bàn luận xung quanh vấn đề tính bền vững của nguồn thu và mức độ phụ thuộc vào tài nguyên. Thông tin này có thể bao gồm các giả định làm cơ sở cho những năm tới trong việc lập chu kỳ ngân sách, sản lượng dự kiến, giá cả hàng hóa, dự báo doanh thu phát sinh từ ngành công nghiệp khai thác và tỷ lệ nguồn thu tài chính trong tương lai từ lĩnh vực khai thác.

3.9 Đăng ký cấp phép

- a) Giấy phép trong bối cảnh này đề cập đến bất kỳ giấy phép, văn bản cho thuê, chứng thư, văn bản chấp thuận, hoặc nhượng quyền mà chính phủ cấp cho các công ty hoặc cá nhân quyền được thăm dò hoặc khai thác dầu mỏ, khí đốt và/hoặc tài nguyên khoáng sản.
- b) Các quốc gia thực hiện EITI phải duy trì hệ thống đăng ký hoặc địa bạ công khai cùng các thông tin cập nhật và toàn diện liên quan đến mỗi giấy phép thuộc về các công ty trong báo cáo EITI:
 - i. Bên được cấp giấy phép.
 - ii. Tọa độ của khu vực được cấp phép.
 - iii. Ngày nộp đơn, ngày được cấp phép và thời hạn của giấy phép.
 - iv. Trong trường hợp giấy phép sản xuất, cần có thông tin về loại hàng hóa được sản xuất.

Hệ thống quản lý cấp phép hoặc địa bạ phải cần bao gồm thông tin về giấy phép được cấp cho tất cả các loại hình pháp nhân, bao gồm công ty, cá nhân hoặc các nhóm không được đưa vào trong báo cáo EITI. Nghĩa là các khoản chi trả của các đối tượng này nằm dưới ngưỡng đã được thống nhất phải báo cáo. Bất kỳ những rào cản pháp lý hoặc thực tiễn đối với việc công bố thông tin đầy đủ cũng cần được ghi nhận và giải thích trong báo cáo EITI, bao gồm cả kế hoạch của chính phủ để vượt qua những rào cản này và khung thời gian để thực hiện.

- c) Khi thông tin được nêu trong 3.9 (b) trên đây đã được công bố công khai, báo cáo EITI có thể đề cập đến nguồn tham khảo này. Trong trường hợp chưa có hệ thống quản lý cấp phép hoặc địa bạ hoặc chưa hoàn chỉnh, báo cáo EITI nên công khai những khoảng trống trong các thông tin công bố và ghi nhận những nỗ lực để củng cố các hệ thống này. Trong thời gian này, bản thân báo cáo EITI nên bao gồm các thông tin nêu trong 3.9 (b) trên đây.

3.10 Phân bổ giấy phép

- a) Các quốc gia thực hiện EITI cần phải công khai thông tin liên quan đến việc cấp hoặc chuyển nhượng giấy phép liên quan đến các công ty có trong báo cáo của EITI, bao gồm: thuyết minh quá trình chuyển hoặc trao giấy phép, tiêu chuẩn kỹ thuật và tài chính được sử dụng, thông tin về bên được cấp hoặc nhượng giấy phép, bao gồm cả các thành viên tập đoàn (nếu có), và bất kỳ sai lệch đáng kể nào so với các khung pháp lý và quy định áp dụng trong quản lý chuyển giao và cấp giấy phép.
- b) Trường hợp giấy phép được cấp thông qua quy trình đấu thầu trong kỳ kế toán của báo cáo EITI, chính phủ cần phải công khai danh sách các bên tham gia đấu thầu và các tiêu chí dự thầu.
- c) Trong trường hợp các thông tin cần thiết nêu ra trong mục 3.10 (a) và 3.10 (b) trên đây đã được công bố công khai, báo cáo EITI có thể dẫn dưới dạng tài liệu tham khảo hoặc liên kết trong nội dung.
- d) Hội đồng các bên liên quan có thể bổ sung thêm thông tin về việc phân bổ giấy phép trong báo cáo EITI, bao gồm bình luận về hiệu lực và hiệu quả của các hệ thống này.

3.11 Sở hữu lợi ích

- a) Các quốc gia thực hiện EITI nên duy trì hệ thống danh bạ công khai các chủ sở hữu lợi ích của các doanh nghiệp tham gia đấu thầu triển khai hoặc đầu tư vào các hoạt động của ngành công nghiệp khai thác, bao gồm thông tin về chủ sở hữu lợi ích và mức độ sở hữu. Trong trường hợp những thông tin này đã được công khai, ví dụ như thông qua hồ sơ của các cơ quan quản lý doanh nghiệp hoặc cơ quan quản lý thị trường chứng khoán, báo cáo EITI nên có hướng dẫn cụ thể về cách truy cập những thông tin này.
- b) Đối với trường hợp chưa có hệ thống danh bạ hoặc chưa hoàn thiện, quốc gia thực hiện EITI nên yêu cầu các doanh nghiệp tham gia vào quá trình EITI cung cấp những thông tin này để bổ sung vào báo cáo EITI³.
- c) Chính phủ và/hoặc DNNN phải công khai mức độ sở hữu lợi nhuận trong các công ty dầu mỏ, khí đốt và khoáng sản hoạt động trong nước, cũng như bất kỳ thay đổi nào về mức độ sở hữu trong kỳ kế toán của báo cáo EITI (Yêu cầu 3.6 (c)).
- d) Định nghĩa về sở hữu lợi ích:
 - i. Chủ sở hữu lợi ích đối với một công ty có nghĩa là một hoặc nhiều cá nhân cụ thể trực tiếp hoặc gián tiếp có quyền sở hữu hoặc kiểm soát cao nhất của pháp nhân công ty.

3. Kỳ họp HĐQT EITI lần thứ 22 đã thống nhất rằng trong tương lai, EITI sẽ yêu cầu công bố thông tin về chủ sở hữu lợi ích. Trên cơ sở thí điểm thành công, HĐQT EITI sẽ xây dựng các điều khoản chi tiết để thực hiện quan điểm này từ thời điểm 01/01/2016.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- ii. Trong trường hợp đề cập đến quyền sở hữu lợi ích, hội đồng các bên liên quan cần thống nhất định nghĩa phù hợp về chủ sở hữu lợi ích. Định nghĩa nên được gắn kết với các yêu cầu 3.11 (d) (i) ở trên và có tính đến các tiêu chuẩn quốc tế và luật pháp quốc gia.
- iii. Các công ty niêm yết công khai, bao gồm các công ty con họ toàn quyền sở hữu, không phải công khai thông tin về chủ sở hữu lợi ích của họ.
- iv. Đối với trường hợp các công ty liên doanh, mỗi thực thể trong liên doanh nên công bố chủ sở hữu lợi ích, trừ khi chủ sở hữu lợi ích đã niêm yết công khai hoặc là một công ty con đề cập ở 3.11 (d) (iii). Mỗi pháp nhân chịu trách nhiệm về tính chính xác của thông tin cung cấp.

3.12 Hợp đồng

- a) Các quốc gia thực hiện EITI được khuyến khích công bố bất cứ hợp đồng và giấy phép cùng các điều khoản kèm theo hoạt động khai thác dầu mỏ, khí đốt và khoáng sản.
- b) Báo cáo EITI phải nêu rõ chính sách của chính phủ về công khai thông tin hợp đồng và giấy phép liên quan đến quản trị hoạt động thăm dò và khai thác dầu mỏ, khí đốt và khoáng sản. Phần thông tin này bao gồm các quy định pháp luật có liên quan, thông lệ công khai thông tin và bất kỳ nỗ lực cải cách nào nằm trong kế hoạch hoặc đang tiến hành. Trong trường hợp có thể, báo cáo EITI nên cung cấp tổng quan về các hợp đồng và giấy phép đã được công bố, bao gồm tham chiếu hoặc liên kết đến địa điểm các tài liệu này được công bố.
- c) Hợp đồng trong 3.12 (a) có nghĩa là:
 - i. Văn bản đầy đủ của các hợp đồng, nhượng quyền, thỏa thuận phân chia sản phẩm hoặc thỏa thuận khác được cấp hoặc ký kết bởi chính phủ với các điều khoản gắn liền với việc khai thác dầu khí và tài nguyên khoáng sản.
 - ii. Văn bản đầy đủ của các phụ lục, hợp đồng bổ sung, hoặc hợp đồng sửa đổi, trong đó thiết lập các chi tiết liên quan đến quyền khai thác được mô tả trong 3.12 (c) (i) hoặc việc thi hành của các quyền đó.
 - iii. Văn bản đầy đủ của những thay đổi hoặc sửa chữa bất kỳ đối với các tài liệu được mô tả trong 3.12 (c) (i) và 3.12 (c) (ii).
- d) Giấy phép trong 3.12 (a) có nghĩa là:
 - i. Các văn bản đầy đủ của các giấy phép, hợp đồng cho thuê, chứng thư, văn bản cho phép theo đó chính phủ cấp cho một hoặc nhiều công ty hoặc cá nhân quyền khai thác dầu mỏ, khí đốt và/hoặc tài nguyên khoáng sản.
 - ii. Văn bản đầy đủ của các phụ lục, điều khoản bổ sung, hoặc điều khoản sửa đổi thiết lập các chi tiết liên quan đến quyền khai thác được mô tả trong 3.12 (d) (i) hoặc việc thi hành các quyền đó.
 - iii. Văn bản đầy đủ của những thay đổi hoặc sửa chữa bất kỳ cho các tài liệu được mô tả trong 3.12 (d) (i) và 3.12 (d) (ii).

YÊU CẦU EITI 4

EITI yêu cầu xây dựng báo cáo EITI toàn diện bao gồm công bố đầy đủ của chính phủ về các khoản thu từ ngành công nghiệp khai thác và công bố tất cả các khoản thanh toán hữu hình cho chính phủ của các công ty dầu khí và khai thác mỏ

Tổng quan - Hiểu biết về các khoản chi trả của công ty và các khoản thu của chính phủ có thể giúp mở ra những thảo luận công khai về quản trị ngành công nghiệp khai thác. EITI yêu cầu đối chiếu đầy đủ các khoản chi trả của công ty và thu ngân sách của chính phủ từ ngành công nghiệp khai thác. Yêu cầu 4 vạch ra các bước theo đó hội đồng các bên liên quan cần phải xem xét để đảm bảo rằng báo cáo EITI cung cấp bản kê khai đầy đủ của các khoản chi trả và các khoản thu. Phần 4.1 đưa ra các yêu cầu liên quan đến các loại chi trả và các khoản thu được đề cập trong báo cáo EITI. Mục 4.2 quy định cụ thể các công ty và cơ quan chính phủ, bao gồm cả các DNNN phải làm báo cáo.

4.1 Xác định các loại thuế và các khoản thu bao hàm trong báo cáo EITI

- a) Trước quá trình báo cáo, hội đồng các bên liên quan phải thống nhất cụ thể các khoản chi trả và các khoản thu thực chất phải được công bố, bao gồm định nghĩa thích hợp về tính thực chất và các ngưỡng phải báo cáo. Các khoản chi trả và các khoản thu được coi là trọng yếu nếu có thiếu sót hoặc sai sót đối với các khoản này có thể ảnh hưởng đáng kể đến tính toàn diện của báo cáo EITI. Thuyết minh về từng nguồn thu, định nghĩa về tính thực chất liên và các ngưỡng số liệu cần được đưa vào trong báo cáo EITI. Trong việc thiết lập định nghĩa về tính thực chất và các ngưỡng, hội đồng các bên liên quan nên xem xét quy mô của các dòng nguồn thu so với tổng thu. Hội đồng các bên liên quan nên ghi chép các lựa chọn đã xem xét và cơ sở pháp lý cho việc thiết lập các định nghĩa và các ngưỡng.
- b) Dòng nguồn thu sau đây nên được đưa vào báo cáo:
 - i. Quyền sản lượng của chính phủ (ví dụ như lợi nhuận dầu mỏ).
 - ii. Quyền sản lượng của DNNN.
 - iii. Thuế lợi nhuận.
 - iv. Thuế tài nguyên.
 - v. Cổ tức.
 - vi. Các khoản hoa hồng, chẳng hạn như hoa hồng chữ ký, phát hiện và sản xuất.
 - vii. Phí giấy phép, phí cho thuê, phí nhập cảnh và các loại hình khác khi cấp giấy phép và/hoặc nhượng quyền.
 - viii. Các khoản thanh toán quan trọng khác và lợi ích vật chất cho chính phủ.

Những nguồn thu hoặc lợi ích bất kỳ chỉ nên bị loại trừ ở những trường hợp không thể áp dụng hoặc trong trường hợp hội đồng các bên liên quan đồng ý rằng việc bỏ qua các khoản đó sẽ không ảnh hưởng lớn đến tính toàn diện của báo cáo EITI.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- c) Bán cổ phần sản lượng của nhà nước hoặc các khoản thu bằng hiện vật khác:

Trường hợp bán cổ phần sản lượng của nhà nước, các khoản thu bằng hiện vật khác thực chất, chính phủ, kể cả DNNN, phải công khai khối lượng bán và nguồn thu nhận được. Các dữ liệu công bố phải được bóc tách đến mức tương xứng với báo cáo của các khoản chi trả và những nguồn doanh thu khác (Yêu cầu 5.2.e). Báo cáo cũng có thể chia nhỏ dữ liệu công bố theo loại sản phẩm, giá cả, thị trường và lượng hàng bán. Nếu khả thi, hội đồng các bên liên quan được khuyến khích giao cho Quản trị viên độc lập nhiệm vụ đối chiếu khối lượng bán và khoản thu nhận được bằng cách bao hàm thêm dữ liệu từ các công ty mua vào quá trình báo cáo.

- d) Cung cấp cơ sở hạ tầng và thỏa thuận hàng đổi hàng: Hội đồng các bên liên quan và Quản trị viên độc lập phải xem xét liệu có bất kỳ thỏa thuận, hay tập hợp các thỏa thuận, liên quan đến việc cung cấp hàng hóa và dịch vụ (bao gồm cả các khoản vay, tài trợ và các công trình cơ sở hạ tầng) nằm trong toàn bộ hoặc một phần trao đổi lấy quyền thăm dò hoặc khai thác dầu mỏ, khí đốt hoặc khoáng sản hoặc cung cấp các mặt hàng đó. Để có thể làm như vậy, hội đồng các bên liên quan và Quản trị viên độc lập cần hiểu biết đầy đủ về các điều khoản của các thỏa thuận và hợp đồng liên quan, các bên tham gia, các nguồn tài nguyên đã được nhà nước cam kết, giá trị lợi ích cân đối (ví dụ: các công trình cơ sở hạ tầng) và tính thực chất của các thỏa thuận tương quan với các hợp đồng thông thường. Trường hợp đi đến kết luận rằng các thỏa thuận này là thực chất, hội đồng các bên liên quan và Quản trị viên độc lập phải đảm bảo rằng báo cáo EITI có đề cập đến các thỏa thuận này, cung cấp thông tin chi tiết và minh bạch tương xứng với việc công bố và cân đối các khoản chi trả khác và các khoản thu khác. Trong trường hợp việc đối chiếu các giao dịch quan trọng là không khả thi, hội đồng các bên liên quan nên đồng ý cách tiếp cận cho phép các bên ký kết thỏa thuận đơn phương công bố thông tin để đưa vào báo cáo EITI.

- e) Chi phí xã hội: Trong trường hợp công ty phải chịu trách nhiệm các chi phí xã hội theo quy định của luật pháp hoặc theo hợp đồng với chính phủ, báo cáo EITI phải công bố và, nếu có thể, đối chiếu các giao dịch này.

- i. Nếu các lợi ích xã hội được cung cấp bằng hiện vật, báo cáo EITI phải công khai bản chất và giá trị được xem là giao dịch bằng hiện vật. Trường hợp người thụ hưởng của chi phí xã hội đó là một bên thứ ba, tức là không phải là một cơ quan chính phủ, tên và chức năng của người thụ hưởng phải được công bố.
- ii. Nếu không thể thực hiện đối chiếu, báo cáo EITI nên bao gồm thông tin công bố đơn phương của cả các công ty và/hoặc chính phủ.
- iii. Trường hợp có sự đồng thuận rằng các chi phí xã hội là hợp lý và có sự chuyển giao thực tế, hội đồng các bên liên quan được khuyến khích để xây dựng quy trình báo cáo với quan điểm đi đến mức độ minh bạch tương xứng với quy trình công bố các khoản chi và nguồn thu khác của các cơ quan chính phủ. Nếu không thể đối chiếu các giao dịch, ví dụ như khoản chi của công ty bằng hiện vật hoặc cho bên thứ ba không thuộc chính phủ, hội đồng các bên liên quan có thể đồng ý với cách

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

tiếp cận cho phép công ty và/hoặc chính phủ đơn phương tự nguyện công bố thông tin và đưa vào báo cáo EITI.

- f) Vận tải: Trong trường hợp nguồn thu từ việc vận chuyển dầu, khí đốt và khoáng sản là một trong các dòng nguồn thu lớn nhất trong ngành công nghiệp khai thác, chính phủ và DNNN phải công bố các nguồn thu này. Dữ liệu công bố phải bóc tách đến mức tương xứng với báo cáo của các khoản chi trả và nguồn thu khác (Yêu cầu 5.2.e). Báo cáo EITI có thể bao gồm:
 - i. Mô tả về các thỏa thuận vận tải, bao gồm sản phẩm, tuyến đường vận chuyển, các công ty và các cơ quan chính phủ, bao gồm cả DNNN, tham gia vào dịch vụ vận tải.
 - ii. Định nghĩa các loại thuế liên quan đến hoạt động vận tải, thuế hoặc các khoản chi trả khác có liên quan, và các phương pháp được sử dụng để tính toán những khoản này.
 - iii. Công bố mức thuế suất và khối lượng hàng hóa vận chuyển.
 - iv. Công bố các khoản thu của các cơ quan chính phủ và DNNN liên quan đến vận chuyển dầu, khí đốt và khoáng sản.
 - v. Nếu có thể, hội đồng các bên liên quan được khuyến khích giao nhiệm vụ cho Quản trị viên độc lập đối chiếu các khoản chi trả bằng hiện vật cùng các khoản thu liên quan đến vận chuyển dầu, khí đốt và khoáng sản.

4.2 Xác định các công ty và cơ quan chính phủ phải báo cáo

- a) Báo cáo EITI phải thể hiện đối chiếu tổng thể giữa nguồn thu của chính phủ và chi trả của công ty, bao gồm các khoản chi trả đến và từ DNNN, theo phạm vi đã được thỏa thuận (Yêu cầu 4.1). Tất cả các công ty chi trả bằng hiện vật cho chính phủ phải công bố toàn bộ các khoản chi trả phù hợp với phạm vi đã thỏa thuận. Một pháp nhân cụ thể có thể được miễn báo cáo nếu chứng minh được các khoản chi trả và khoản thu của đối tượng đó không mang tính chất trọng yếu. Tất cả các cơ quan chính phủ nhận khoản thu bằng hiện vật phải công bố rõ các khoản thu này phù hợp với phạm vi đã thỏa thuận.
- b) Trừ khi có những rào cản thực tế đáng kể, chính phủ được bổ sung yêu cầu cung cấp, ở dạng tổng hợp, thông tin về tổng số nguồn thu được từ mỗi dòng thu đã thống nhất trong phạm vi của báo cáo EITI, bao gồm cả các nguồn thu thấp hơn cả ngưỡng thực chất đã thỏa thuận. Nếu không có đủ dữ liệu, Quản trị viên độc lập nên dựa vào các dữ liệu và ước tính từ các nguồn khác để cung cấp số liệu toàn diện về tổng thu của chính phủ.
- c) **Doanh nghiệp nhà nước:** Hội đồng các bên liên quan phải đảm bảo rằng quy trình báo cáo để cập một cách toàn diện đến vai trò của DNNN, bao gồm cả các khoản chi thực chất cho DNNN từ các công ty dầu mỏ, khí đốt và khoáng sản, cũng như các giao dịch chuyển khoản giữa DNNN với các cơ quan chính phủ khác.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- d) **Chi trả cho chính quyền địa phương:** Hội đồng các bên liên quan phải xác định liệu các khoản chi trả trực tiếp, trong phạm vi các dòng lợi ích được thống nhất, từ các công ty cho chính quyền địa phương có thực chất hay không. Nếu thực chất, hội đồng các bên liên quan phải đảm bảo rằng các khoản chi trả của công ty cho chính quyền địa phương và chứng từ của các khoản chi trả được công khai và đối chiếu trong báo cáo EITI.
- e) **Phân bổ cho chính quyền địa phương:** Trong trường hợp các khoản về từ chính quyền trung ương cho chính quyền địa phương có liên quan đến nguồn thu từ ngành công nghiệp khai thác và được quy định trong hiến pháp, luật hoặc cơ chế chia sẻ nguồn thu khác, hội đồng các bên liên quan phải đảm bảo việc các khoản chuyển thực chất được công bố trong báo cáo EITI. Báo cáo EITI nên công bố công thức chia sẻ nguồn thu, nếu có, cũng như sai lệch giữa số tiền được tính theo công thức chia sẻ nguồn thu có liên quan với số tiền thực tế đã được chuyển từ chính quyền trung ương đến chính quyền địa phương. Hội đồng các bên liên quan được khuyến khích đối chiếu các khoản chuyển này. Hội đồng các bên liên quan được khuyến khích để đảm bảo bất kỳ khoản chuyển theo quy định hay ngoại lệ nào đều được công bố và nếu có thể được đối chiếu trong báo cáo EITI. Trong trường hợp có những rào cản chính yếu về mặt hiến pháp hoặc thực tế đối với sự tham gia của chính quyền địa phương, hội đồng các bên liên quan có thể tìm kiếm phương thức thực hiện điều chỉnh phù hợp với yêu cầu 1.5.

5

YÊU CẦU EITI 5

EITI yêu cầu có quy trình đảm bảo đáng tin cậy áp dụng các chuẩn mực quốc tế.

Tổng quan - Yêu cầu 5 nhằm đảm bảo quy trình báo cáo EITI đáng tin cậy để các báo cáo EITI có đủ dữ liệu chính xác. EITI dựa vào các hệ thống kiểm toán và đảm bảo đã có trong chính phủ và ngành công nghiệp, cũng như thúc đẩy sự tuân thủ các kinh nghiệm và chuẩn mực quốc tế. Hội đồng các bên liên quan phải chỉ định một Quản trị viên độc lập để đối chiếu dữ liệu do các công ty và cơ quan chính phủ gửi đến (5.1). Mục 5.2 phác thảo các vấn đề mà hội đồng các bên liên quan và Quản trị viên độc lập cần phải xem xét trong việc thống nhất các điều khoản công việc cho quá trình đối chiếu. Điều này bao gồm các bảo đảm mà các đơn vị báo cáo phải cung cấp. Phần 5.3 trao quyền cho Quản trị viên độc lập để đánh giá sự toàn diện, độ tin cậy của dữ liệu và đưa ra khuyến nghị cho tương lai. Báo cáo EITI phải có xác nhận của hội đồng các bên liên quan (5.4).

5.1 Bổ nhiệm Quản trị viên độc lập

Việc đối chiếu các khoản chi trả của công ty và các khoản thu của chính phủ phải được thực hiện bởi một Quản trị viên độc lập áp dụng các chuẩn mực quốc tế. Quản trị viên độc lập phải được hội đồng các bên liên quan xác nhận là đáng tin cậy, trung thực và thành thạo về kỹ thuật. Hội đồng các bên liên quan phải phê chuẩn việc bổ nhiệm quản trị viên độc lập.

5.2 Thống nhất Điều khoản giao việc cho Quản trị viên độc lập

Hội đồng các bên liên quan và Quản trị viên độc lập phải thống nhất Điều khoản giao việc theo “thủ tục đã thống nhất cho báo cáo EITI”⁴ và dựa trên mẫu các điều khoản giao việc được HĐQT EITI phê duyệt. Nếu hội đồng các bên liên quan muốn điều chỉnh hoặc thay đổi các thủ tục này thì phải được chấp thuận của HĐQT EITI (Yêu cầu 1.5).

Khi thống nhất các điều khoản giao việc, hội đồng các bên liên quan và Quản trị viên độc lập cần phải:

- a) Thống nhất về các mẫu cho báo cáo EITI phù hợp với phạm vi của báo cáo EITI (xem yêu cầu 4);
- b) Xem xét các thông lệ kiểm toán và kiểm định. Hội đồng các bên liên quan, thông qua tham khảo ý kiến với Quản trị viên độc lập, phải xem xét các thủ tục kiểm toán và đảm bảo trong các công ty và cơ quan chính phủ tham gia vào quy trình báo cáo EITI, bao gồm cả các luật và quy định có liên quan, bất kỳ chương trình cải cách đã lên kế hoạch hoặc đang được tiến hành, và liệu các thủ tục này có phù hợp với các tiêu chuẩn quốc tế hay không⁵. Báo cáo EITI nên bao gồm một bản tóm tắt những kết quả đánh giá này;
- c) Thống nhất về quy trình kiểm định mà các bên báo cáo phải cung cấp cho Quản trị viên độc lập. Điều khoản giao việc phải phác thảo những thông tin cần được cung cấp cho Quản trị viên độc lập từ các công ty và các tổ chức chính phủ tham gia vào quy trình báo cáo để đảm bảo độ tin cậy của dữ liệu. Hội đồng các bên liên quan và Quản trị viên độc lập nên tài liệu hóa các tùy chọn đã xem xét và lý do phải cung cấp các thủ tục đảm bảo đó. Trong trường hợp Quản trị viên độc lập và hội đồng các bên liên quan xét thấy cần thiết, đảm bảo có thể bao gồm:
 - i. Có chữ ký của cán bộ cấp cao của công ty hoặc cơ quan chính phủ ở mỗi đơn vị báo cáo xác nhận báo cáo đã được hoàn thành đầy đủ và chính xác.

4. Mẫu “Thủ tục đã thống nhất cho báo cáo EITI” và Điều khoản giao việc có tại Ban Thư ký EITI.

5. Đối với các công ty: Chuẩn mực Quốc tế về Kiểm toán (ISA) do Hội đồng Kiểm toán và Kiểm định Quốc tế (IAASB) ban hành. Đối với các tổ chức công ích: Chuẩn mực Quốc tế cho các cơ quan kiểm toán tối cao (ISSAI) do Tổ chức quốc tế các cơ quan kiểm toán tối cao (INTOSAI) ban hành.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- ii. Thư của kiểm toán độc lập xác nhận rằng thông tin cung cấp là toàn diện và phù hợp với báo cáo tài chính đã được kiểm toán. Hội đồng các bên liên quan có thể muốn đưa yêu cầu thủ tục này vào để cơ quan kiểm toán tích hợp vào trong chương trình làm việc của họ. Trong trường hợp một số công ty không phải thực hiện kiểm toán độc lập theo quy định của pháp luật nên không thể đáp ứng yêu cầu đảm bảo này, vấn đề cũng cần được xác định rõ ràng, và bất kỳ chương trình cải cách liên quan đã được lập kế hoạch hoặc đang được thực hiện cũng cần được thể hiện trong báo cáo.
- iii. Trong trường hợp thích hợp và thực tế, các cơ quan chính phủ tham gia báo cáo có thể được yêu cầu có chứng nhận về tính chính xác của thông tin công bố từ kiểm toán viên bên ngoài hoặc tương đương.
- d) Thống nhất các điều khoản phù hợp liên quan đến bảo vệ thông tin bí mật.
- e) Hội đồng các bên liên quan phải thống nhất mức độ phân tách của dữ liệu công bố. Dữ liệu EITI phải được trình bày theo từng công ty, cơ quan chính phủ, và dòng nguồn thu. Báo cáo ở cấp độ dự án là yêu cầu bắt buộc, miễn là phù hợp với các quy định của Ủy ban Giao dịch và Chứng khoán Mỹ và các quy định của Liên minh châu Âu sắp được ban hành.

5.3 Đánh giá và kiến nghị của Quản trị viên độc lập

- a) Theo điều khoản giao việc, Quản trị viên độc lập nên chuẩn bị báo cáo EITI đối chiếu một cách toàn diện những thông tin đã công bố của các đối tượng báo cáo, xác định bất kỳ sự sai lệch nào nếu có.
- b) Quản trị viên độc lập nên chuẩn bị các tập tin dữ liệu điện tử có thể được công bố cùng với báo cáo EITI. Dữ liệu tóm tắt từ mỗi báo cáo EITI cần được trình lên Ban Thư ký EITI dưới dạng tập tin điện tử theo mẫu báo cáo chuẩn do Ban Thư ký cung cấp.
- c) Báo cáo EITI nên bao gồm đánh giá của Quản trị viên độc lập về tính toàn diện và độ tin cậy của các số liệu, bao gồm một bản tóm tắt thông tin về công việc của Quản trị viên độc lập và những hạn chế của việc đánh giá. Dựa trên thông tin công bố của chính phủ về tổng nguồn thu theo yêu cầu 4.2 (b), Quản trị viên độc lập nên chỉ ra phạm vi của việc đối chiếu.
- d) Đánh giá cần bao gồm phần đánh giá xem liệu tất cả các công ty và cơ quan chính phủ trong phạm vi đã thỏa thuận của quy trình báo cáo EITI có cung cấp các thông tin theo yêu cầu hay không. Bất kỳ thiếu sót hoặc điểm yếu nào trong quá trình báo cáo cho Quản trị viên độc lập cũng cần phải được công bố trong báo cáo EITI, bao gồm cả tên các pháp nhân không đáp ứng thủ tục đã thống nhất và đánh giá xem liệu điều này có thể có ảnh hưởng nghiêm trọng đến tính toàn diện của báo cáo hay không.
- e) Báo cáo EITI cần ghi rõ việc các công ty và cơ quan chính phủ tham gia có báo cáo tài chính được kiểm toán trong năm tài chính theo kỳ báo cáo EITI hay không. Bất kỳ thiếu sót hoặc điểm yếu nào đều phải được công bố. Trong trường hợp báo cáo tài chính đã qua kiểm toán đã được công bố, báo cáo EITI nên có hướng dẫn độc giả cách truy cập những thông tin này.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- f) Quản trị viên độc lập có thể muốn đưa ra những khuyến nghị nhằm củng cố quá trình báo cáo trong tương lai, bao gồm cả các khuyến nghị liên quan đến hoạt động kiểm toán và thay đổi cần thiết cho phù hợp với các chuẩn mực quốc tế. Nếu báo cáo EITI trước đây đã dự kiến hành động khắc phục và cải cách, Quản trị viên độc lập nên bình luận về tiến độ thực hiện các biện pháp này.

5.4 Hội đồng các bên liên quan phải phê duyệt báo cáo EITI trước khi công bố.

6

YÊU CẦU EITI 6

EITI yêu cầu báo cáo EITI phải dễ hiểu, được quảng bá một cách tích cực, cung cấp rộng rãi, và đóng góp vào các thảo luận công khai.

Tổng quan – Việc công bố thông tin thường xuyên các dòng nguồn thu từ tài nguyên thiên nhiên và các khoản chi trả từ các công ty khai thác sẽ ít hữu ích nếu không nâng cao nhận thức của công chúng, thiếu hiểu biết về ý nghĩa của số liệu, và thiếu những tranh luận công khai về phương thức quản trị tài nguyên hiệu quả. Yêu cầu 6 đảm bảo rằng các bên liên quan được tham gia vào các đối thoại về quản lý nguồn thu từ tài nguyên thiên nhiên.

6.1 Hội đồng các bên liên quan phải đảm bảo rằng báo cáo EITI dễ hiểu, được quảng bá một cách tích cực, cung cấp rộng rãi, và đóng góp vào các thảo luận công khai. Đối tượng chính phải bao gồm chính phủ, đại biểu quốc hội, các tổ chức xã hội dân sự, các công ty và các cơ quan truyền thông. Hội đồng các bên liên quan phải:

- a) Cung cấp bản in báo cáo EITI và đảm bảo rằng báo cáo được cung cấp rộng rãi. Trường hợp báo cáo có chứa nhiều dữ liệu, ví dụ như các tập tin lớn, hội đồng các bên liên quan được khuyến khích đăng tải các tài liệu này lên mạng Internet.
- b) Báo cáo EITI cần được đăng tải lên mạng Internet và thông báo rộng rãi.
- c) Đảm bảo rằng báo cáo EITI phải dễ hiểu, kể cả việc đảm bảo rằng báo cáo được viết một cách rành mạch với cách tiếp cận và ngôn ngữ phù hợp.
- d) Đảm bảo có các sự kiện truyền thông, tổ chức bởi các cơ quan chính phủ, tổ chức xã hội dân sự, hoặc các công ty để nâng cao nhận thức và thúc đẩy đối thoại về báo cáo EITI trên phạm vi quốc gia.

6.2 Hội đồng các bên liên quan được khuyến khích để báo cáo EITI có thể đọc được bằng máy và mã hóa hoặc gán từ khóa cho báo cáo EITI và các tập tin dữ liệu để thông tin có thể được so sánh với dữ liệu công khai khác. Theo yêu cầu 3.7 (b), hội đồng các bên liên quan được khuyến khích để tham khảo hệ thống phân loại nguồn thu quốc gia và các chuẩn mực quốc tế như Hướng dẫn sử dụng Thống kê Tài chính Chính phủ của IMF. Hội đồng các bên liên quan được khuyến khích:

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- a) Xuất bản báo cáo tóm tắt với những phân tích rõ ràng và cân bằng, đảm bảo ghi rõ quyền tác giả của từng phần trong báo cáo EITI;
- b) Tóm tắt và so sánh việc phân chia từng dòng nguồn thu với tổng thu được phân tách theo mỗi cấp độ tương ứng của chính phủ;
- c) Nếu khả thi trên phương diện pháp lý và kỹ thuật, nên xem xét khả năng công bố trực tuyến theo phương thức tự động, một cách liên tục các khoản thu và chi trả của chính phủ và các công ty từ công nghiệp khai thác. Điều này có thể bao gồm các trường hợp dữ liệu nguồn thu từ ngành công nghiệp khai thác đã được chính phủ công bố thường xuyên hoặc hệ thống thuế quốc gia đang được xây dựng theo hướng đánh giá và đóng thuế trực tuyến qua mạng Internet. Việc báo cáo liên tục như vậy có thể được xem như là báo cáo giữa kỳ và là một phần của quy trình EITI quốc gia, sau đó sẽ được thể hiện trong báo cáo EITI được đối chiếu và công bố hàng năm.
- d) Thực hiện các nỗ lực nâng cao năng lực, đặc biệt là với các tổ chức xã hội dân sự và thông qua các tổ chức xã hội dân sự, nhằm nâng cao nhận thức về quy trình, cải thiện hiểu biết về thông tin và dữ liệu từ các báo cáo, cũng như khuyến khích người dân, báo chí và những đối tượng khác sử dụng các thông tin đó.

7

YÊU CẦU EITI 7

EITI yêu cầu hội đồng các bên liên quan tiến hành các bước hành động dựa trên những bài học kinh nghiệm, xem xét các kết quả và tác động của việc thực hiện EITI.

Tổng quan - Các báo cáo EITI dẫn đến việc thực hiện các nguyên tắc EITI thông qua đóng góp vào những thảo luận công khai, rộng rãi. Các khía cạnh không kém phần quan trọng là những bài học kinh nghiệm rút ra trong quá trình thực hiện sẽ được sử dụng, sai lệch được phát hiện trong báo cáo EITI được giải thích và, nếu cần thiết, sẽ được xử lý, và việc thực hiện EITI dựa trên những cơ sở vững chắc, lâu bền.

7.1 Hội đồng các bên liên quan phải tiến hành các bước hành động dựa trên những bài học kinh nghiệm, điều tra và giải quyết các nguyên nhân gây ra sai lệch dữ liệu, và xem xét các khuyến nghị của Quản trị viên độc lập nhằm cải thiện việc thực hiện EITI.

7.2 Hội đồng các bên liên quan phải xem xét các kết quả và tác động của việc thực hiện EITI trong công tác quản trị tài nguyên thiên nhiên.

- a) Hội đồng các bên liên quan phải công bố báo cáo hoạt động hàng năm⁶. Báo cáo hoạt động hàng năm phải bao gồm:

6. Mẫu báo cáo có tại Ban Thư ký EITI.

YÊU CẦU CHO CÁC QUỐC GIA THỰC HIỆN EITI

- i. Tóm tắt các hoạt động EITI thực hiện trong năm trước.
 - ii. Đánh giá tiến độ đáp ứng và duy trì sự tuân thủ theo từng yêu cầu EITI, cũng như những nỗ lực để vượt mức các yêu cầu này. Đánh giá này sẽ bao gồm những hành động giải quyết các vấn đề như quản lý thu, chi (3.7-3.8), khoản chi trả cho dịch vụ vận tải (4.1.f), chi phí xã hội (4.1.e), các khoản chuyển cho chính quyền địa phương ngoài kế hoạch (4.2.e), quyền sở hữu lợi ích (3.11) và hợp đồng (3,12).
 - iii. Tổng quan về phản hồi của hội đồng các bên liên quan và tiến độ đạt được trong giải quyết các kiến nghị từ việc đối chiếu và thẩm định theo yêu cầu 7.1.a. Hội đồng các bên liên quan được khuyến khích để liệt kê từng khuyến nghị và các hoạt động tương ứng đã thực hiện để giải quyết các kiến nghị đó.
 - iv. Đánh giá tiến độ đạt được các mục tiêu đề ra trong kế hoạch hoạt động (Yêu cầu 1.4), kể cả tác động và kết quả của các mục tiêu đó.
 - v. Thuyết minh về những nỗ lực để tăng cường thực hiện EITI, bao gồm các hành động để mở rộng các chi tiết và phạm vi của báo cáo EITI hoặc làm gia tăng sự tham gia của các bên liên quan.
- b) Tất cả các bên liên quan có thể tham gia vào việc chuẩn bị báo cáo hoạt động hàng năm và xem xét tác động của việc thực hiện EITI. Các nhóm xã hội dân sự và ngành công nghiệp tham gia vào EITI, đặc biệt không chỉ có những người phục vụ trong hội đồng các bên liên quan, có thể cung cấp thông tin phản hồi về quá trình EITI và các quan điểm riêng của họ được phản ánh trong báo cáo hoạt động hàng năm.
- c) Hội đồng các bên liên quan phải nộp báo cáo thẩm định theo đúng các thời hạn được HĐQT EITI đề ra (Yêu cầu 1.6).

3 HƯỚNG DẪN THẨM ĐỊNH

Chương này đề cập đến quy trình thẩm định EITI. Mục đích của thẩm định là để đánh giá việc tuân thủ các yêu cầu EITI đặt ra trong chương 2.

3.1 Tổng quan về quá trình thẩm định

Thẩm định là một bước không thể thiếu của tiến trình EITI. Hoạt động thẩm định giúp đánh giá hiệu quả thực hiện, thúc đẩy đối thoại và học hỏi ở cấp độ quốc gia. Hoạt động này cũng là biện pháp an toàn nhằm bảo vệ sự toàn vẹn của EITI thông qua việc đảm bảo tất cả các quốc gia thực hiện EITI đều tuân theo các tiêu chuẩn chung toàn cầu.

Thẩm định là một cơ chế đánh giá từ bên ngoài, độc lập thực hiện bởi Thẩm định viên do Ban Thư ký EITI thuê. Quá trình này sẽ cung cấp cho tất cả các bên liên quan một đánh giá khách quan về mức độ tuân thủ Bộ tiêu chuẩn EITI của một quốc gia. Báo cáo thẩm định cũng đồng thời chỉ ra tác động của EITI, các bài học kinh nghiệm, những quan ngại của các bên liên quan cũng như đề xuất các khuyến nghị hữu ích cho việc thực hiện EITI trong tương lai.

Với bản chất đa bên và nhấn mạnh tầm quan trọng của đối thoại, thủ tục thẩm định EITI đặc biệt chú trọng đến quá trình tham vấn các bên liên quan. Hội đồng các bên liên quan đóng vai trò trung tâm trong việc đảm bảo quy trình thẩm định được thực hiện một cách kỹ lưỡng và toàn diện. Các bên liên quan có cơ hội đóng góp ý kiến về tính hiệu quả của quá trình thực hiện EITI, các đánh giá về mức độ tuân thủ yêu cầu của EITI cũng như đề xuất các gợi ý nhằm tăng cường hiệu quả thực thi. Bên cạnh việc tham vấn, Thẩm định viên cũng sẽ phân tích thêm báo cáo EITI và trao đổi với Quản trị viên độc lập để tìm ra các điểm mạnh và điểm yếu của quy trình báo cáo ở quốc gia đó.

Như đã đề cập ở chương 2, các quốc gia thực hiện EITI được chia thành hai nhóm: quốc gia ứng viên và quốc gia chính thức tuân thủ. Trạng thái ứng viên chỉ được duy trì trong một khoảng thời gian nhất định trước khi quốc gia đó chuyển sang trạng thái quốc gia tuân thủ. Các quốc gia này phải tiến hành thẩm định trong vòng 2,5 năm kể từ khi chính thức được thừa nhận tư cách quốc gia ứng viên. Sau quá trình thẩm định, nếu một quốc gia được thừa nhận đã đáp ứng đầy đủ các yêu cầu EITI, HĐQT EITI sẽ phê duyệt quốc gia đó với tư cách quốc gia tuân thủ EITI. Các quốc gia tuân thủ EITI sau đó sẽ phải thực hiện thẩm định theo định kỳ 03 năm một lần. Nếu không đạt được tư cách quốc gia tuân thủ EITI, trong một số trường hợp quốc gia đó vẫn giữ tình trạng ứng viên thêm một thời gian (xem Yêu cầu 1.6).

Trong tất cả các quyết định liên quan đến thẩm định, HĐQT EITI luôn đặt ưu tiên hàng đầu cho việc đảm bảo công bằng giữa các quốc gia và bảo vệ sự toàn vẹn của sáng kiến EITI. Ủy ban thẩm định của EITI sẽ xem xét, cho ý kiến vào dự thảo và báo cáo thẩm định cuối cùng. Quá trình thẩm định sẽ không được xem là hoàn thành cho đến khi Ủy ban thẩm định cho rằng các báo cáo thẩm định cuối cùng là đầy đủ, toàn diện và cung cấp một cơ sở phù hợp để xác nhận quốc gia đó đã đảm bảo tuân thủ các yêu cầu EITI. Thông tin chi tiết về thời hạn thẩm định, các quy tắc và thủ tục để xác định tình trạng của mỗi quốc gia sau quá trình thẩm định được nêu trong chương 2, tại các yêu cầu 1.6-1.7.

3.2 Các bước trong quá trình thẩm định

- 1. Ban Thư ký EITI thông báo cho hội đồng các bên liên quan về kế hoạch thẩm định.** Tất cả các quốc gia thực hiện EITI phải trải qua quá trình thẩm định theo kế hoạch đã thống nhất bởi HĐQT EITI. Ban Thư ký EITI sẽ giám sát quá trình và tham vấn với hội đồng các bên liên quan, bao gồm cả việc thống nhất thời gian biểu để hoàn tất quá trình thẩm định.
- 2. Thuê Thẩm định viên.** Ban Thư ký EITI sẽ tìm kiếm và thuê Thẩm định viên. Mục 3.3 đưa ra các thủ tục liên quan.
- 3. Thẩm định.** Thẩm định viên đánh giá mức độ tôn trọng các tiêu chuẩn EITI thông qua đánh giá sự tuân thủ đối với bảy yêu cầu EITI (xem phần 3.4). Thẩm định là một quá trình tham vấn. Thẩm định viên sẽ gặp hội đồng các bên liên quan, Quản trị viên độc lập và các bên quan trọng khác, bao gồm các nhóm có đại diện trong hội đồng các bên liên quan. Thẩm định viên phải tham khảo tài liệu có sẵn, bao gồm:
 - Kế hoạch công tác EITI và các văn bản kế hoạch khác như ngân sách và kế hoạch truyền thông.
 - Điều khoản giao việc của hội đồng các bên liên quan và biên bản các cuộc họp hội đồng.
 - Các báo cáo EITI và các thông tin bổ trợ như báo cáo tóm tắt và nghiên cứu khả thi.
 - Tài liệu truyền thông.
 - Báo cáo hoạt động hàng năm.
 - Bất kỳ thông tin khác liên quan đến quá trình thẩm định.
- 4. Dự thảo Báo cáo thẩm định.** Thẩm định viên sẽ chuẩn bị dự thảo báo cáo thẩm định theo mẫu tiêu chuẩn có sẵn của Ban Thư ký EITI. Báo cáo bao gồm:
 - Phần giới thiệu nêu rõ:
 - Các đặc điểm chính của ngành công nghiệp khai thác của quốc gia.
 - Tiến độ thực hiện kế hoạch công tác EITI tổng thể.
 - Tóm tắt về sự tham gia của chính phủ, các tổ chức xã hội dân sự và khối công nghiệp khai thác.
 - Đánh giá toàn diện và chi tiết của Thẩm định viên về mức độ tuân thủ theo từng yêu cầu EITI, có tính đến quan điểm của các bên liên quan. Phần này có bao gồm bảng tóm tắt các phát hiện chính của Thẩm định viên.
 - Ý kiến của Thẩm định viên về việc quốc gia đó đã đáp ứng đầy đủ tất cả các yêu cầu EITI hay chưa.

- Báo cáo thuyết minh chỉ rõ:
 - Tác động của EITI, bao gồm tiến độ so với những ưu tiên quốc gia cho ngành công nghiệp khai thác được xác định trong kế hoạch làm việc của hội đồng các bên liên quan. Bất kỳ trở ngại đối với tác động của EITI cũng cần được nêu rõ.
 - Tính bền vững của quá trình này.
 - Mọi sáng kiến và hành động được thực hiện bởi hội đồng các bên liên quan nhằm đảm bảo vượt mức yêu cầu EITI. Ví dụ như thực hành tốt cũng như những nỗ lực để tăng cường và mở rộng phạm vi thượng nguồn hay hạ nguồn của EITI, hoặc sang các ngành khác.
 - Kết luận, bài học kinh nghiệm và khuyến nghị để gia tăng tác động của EITI trên phạm vi rộng lớn hơn.

Thẩm định viên cũng có thể nhận xét về các cơ hội để làm sáng tỏ và tăng cường các tiêu chuẩn EITI và thủ tục thẩm định.

- 5. Thẩm định viên hoàn thành dự thảo báo cáo thẩm định.** Dự thảo báo cáo thẩm định phải được nộp cho hội đồng các bên liên quan và Ủy ban thẩm định của EITI. Ủy ban Thẩm định sẽ xem xét dự thảo báo cáo để đảm bảo nội dung toàn diện và cung cấp được các thông tin cơ sở đầy đủ cho việc đánh giá tính tuân thủ của một quốc gia đối với các yêu cầu EITI. Hội đồng các bên liên quan cũng sẽ được mời tham gia đóng góp ý kiến chi tiết. Báo cáo cuối cùng của Thẩm định viên cần phải giải quyết một cách toàn diện các ý kiến của Ủy ban thẩm định và hội đồng các bên liên quan.
- 6. Thẩm định viên hoàn thiện báo cáo thẩm định cuối cùng.** Báo cáo cuối cùng của Thẩm định viên sẽ được trình lên Ủy ban thẩm định của EITI. Hội đồng các bên liên quan cũng sẽ được mời tham gia đóng góp ý kiến chi tiết. Báo cáo cuối cùng của Thẩm định viên và mọi ý kiến đóng góp của hội đồng các bên liên quan sẽ được công bố trên trang web www.eiti.org.
- 7. HĐQT EITI phân tích báo cáo thẩm định cuối cùng** và quyết định về tư cách thành viên của quốc gia thực hiện EITI (xem chương 2, Yêu cầu 1.6-1.7). HĐQT có thể đưa ra khuyến nghị nhằm gia tăng tác động của EITI trên quy mô rộng lớn hơn. Trong trường hợp báo cáo thẩm định cuối cùng không cung cấp thông tin đầy đủ chi tiết liên quan đến mức độ tuân thủ các yêu cầu EITI, HĐQT EITI có thể giao nhiệm vụ cho Thẩm định viên cung cấp thông tin bổ sung.
- 8. Khiếu nại.** Nếu có bất kỳ bất đồng nào từ phía chính phủ, hội đồng các bên liên quan hay từ HĐQT EITI về báo cáo thẩm định thì Thẩm định viên sẽ phải có trách nhiệm giải quyết vụ việc thông qua cách làm việc trực tiếp với từng bên liên quan. Nếu những bất đồng có thể giải quyết thì Thẩm định viên sẽ trực tiếp chỉnh sửa phù hợp trong báo cáo thẩm định. Nếu những bất đồng không thể giải quyết thì Thẩm định viên cũng cần nêu rõ trong báo cáo cuối cùng. Các bất đồng nghiêm trọng liên quan tới quá trình thẩm định cần được trình HĐQT EITI để giải quyết. HĐQT EITI có quyền loại bỏ các kiến nghị nếu cho rằng điều đó không thực sự quan trọng, không đầy đủ lý lẽ hoặc không có cơ sở (xem chương 2, yêu cầu 1.8).

3.3 Thuê Thẩm định viên

Ban Thư ký EITI sẽ giám sát việc tuyển Thẩm định viên. Phần sau đây sẽ trình bày các bước chính trong quy trình này.

1. Ban Thư ký EITI sẽ thông báo cho hội đồng các bên liên quan việc bắt đầu của quá trình thẩm định và chuẩn bị điều khoản giao việc cho thẩm định.

Điều khoản giao việc sẽ đặt ra:

- a) Mục tiêu quá trình thẩm định;
- b) Thời gian biểu cho quá trình thẩm định.
- c) Quá trình thẩm định, bao gồm cả thủ tục xem xét và cho ý kiến về dự thảo và báo cáo thẩm định cuối cùng.
- d) Vai trò và trách nhiệm của hội đồng các bên liên quan, bao gồm việc cung cấp các tài liệu cho Thẩm định viên trước khi bắt đầu quá trình thẩm định.

2. Ban Thư ký EITI sẽ tuyển một Thẩm định viên EITI từ một danh sách các tổ chức đã được HĐQT EITI chấp thuận thông qua một quy trình đấu thầu cạnh tranh. Ban Thư ký EITI sẽ đánh giá các đề xuất kỹ thuật và tài chính phù hợp với các tiêu chí lựa chọn đặt ra đối với Thẩm định viên trong điều khoản giao việc. Khi tiến hành việc xem xét, Ban Thư ký EITI sẽ quan tâm đến những vấn đề sau:

- a) Việc xử lý các xung đột về lợi ích.
- b) Mức độ phù hợp của các đề xuất đối với các mục tiêu và phương pháp thẩm định.
- c) Cơ hội thiết lập quan hệ đối tác với các công ty địa phương.
- d) Tương quan giữa đề xuất kỹ thuật và tài chính của Thẩm định viên.

HĐQT EITI có quyền chỉnh sửa thủ tục tuyển và danh sách các Thẩm định viên được công nhận vào bất kỳ thời điểm nào.

3. Ban Thư ký EITI sẽ lên danh sách các nhóm Thẩm định viên tiềm năng và đưa ra đề nghị cho hội đồng các bên liên quan. Hội đồng các bên liên quan sẽ được mời biểu quyết về đề xuất Thẩm định viên. Trường hợp hội đồng các bên liên quan không đồng ý với đề nghị của Ban Thư ký EITI, lý do phản đối phải được nêu rõ. Sau đó Ban Thư ký EITI sẽ xem xét việc có bổ nhiệm một trong những Thẩm định viên khác từ danh sách hay không.

4. Hợp đồng thẩm định được ký kết giữa Ban Thư ký EITI và Thẩm định viên được phê chuẩn. Hợp đồng sẽ tiếp tục làm rõ trách nhiệm và nghĩa vụ của Thẩm định viên đối với HĐQT EITI và Ban Thư ký EITI. Hợp đồng bao gồm các hướng dẫn về:

HƯỚNG DẪN THẨM ĐỊNH

- Bảo đảm thông tin liên lạc và trao đổi thông tin hiệu quả giữa Ban Thư ký EITI, hội đồng các bên liên quan và Thẩm định viên trong suốt quá trình thẩm định.
- Báo cáo tất cả những khó khăn hoặc điều bất thường gặp phải trong quá trình thẩm định.
- Cơ chế giải quyết tranh chấp.

Các bên liên quan có nhu cầu nêu quan ngại liên quan đến quy trình tuyển chọn Thẩm định viên, điều khoản giao việc hoặc hợp đồng có thể liên hệ với Ban Thư ký EITI. Ban Thư ký sẽ chuyển những khiếu nại đến HĐQT EITI nếu xét thấy thích hợp.

3.4 Phương pháp thẩm định

Theo các điều khoản giao việc mẫu dành cho Thẩm định viên, được HĐQT EITI phê chuẩn và có ở Ban Thư ký EITI, và dựa trên cơ sở phân tích các tài liệu có liên quan và thông tin phản hồi từ các bên, Thẩm định viên cần đánh giá mức độ tuân thủ của một quốc gia đối với bảy yêu cầu EITI.

Mỗi yêu cầu phải được đánh giá là “đáp ứng” hoặc “không đáp ứng”. Trong khi một số yêu cầu có thể coi là có thể đánh giá khách quan thì những yêu cầu khác lại phức tạp hơn, liên kết với nhau và có thể yêu cầu phải có phán xét chủ quan của Thẩm định viên. Trong khi đánh giá các yêu cầu, Thẩm định viên phải đưa ra một trong các kết luận sau đây cho từng yêu cầu:

Đáp ứng yêu cầu: việc thực hiện EITI đáp ứng chuẩn mực theo yêu cầu, nghĩa là theo ngưỡng tuân thủ.

Không đáp ứng yêu cầu nhưng có tiến bộ: có một số tiến bộ trong việc thực hiện EITI nhưng vẫn phải có những động thái cần thiết để được xem là đáp ứng yêu cầu.

Không đáp ứng yêu cầu và hầu như không có tiến bộ: Hầu như không có tiến bộ trong việc thực hiện. Cần phải có thêm nhiều hành động để được xem xét là đáp ứng yêu cầu.

Hướng dẫn cụ thể về quá trình đánh giá từng yêu cầu theo quy mô này được nêu trong các điều khoản giao việc cho Thẩm định viên. Đối với mỗi yêu cầu, lý do giải thích cho đánh giá của Thẩm định viên cần được nêu rõ, và Thẩm định viên cũng cần trích dẫn bằng chứng tài liệu quan trọng và cả ý kiến các bên liên quan. Đối với những quốc gia đã có tiến bộ hoặc có ít tiến bộ nhưng vẫn chưa đáp ứng đầy đủ các yêu cầu, Thẩm định viên nên đưa ra khuyến nghị về những hành động khắc phục cần thiết để đạt được mục tiêu tuân thủ. Với những quốc gia đã đáp ứng yêu cầu, Thẩm định viên nên đưa ra kiến nghị để cải thiện hơn nữa việc thực hiện cho thích hợp và kèm theo quan điểm của các bên liên quan.

4 QUY ƯỚC: THAM GIA CỦA XÃ HỘI DÂN SỰ

HĐQT EITI phê duyệt ngày 16 tháng 2 năm 2011

Quy ước này bao gồm các khuyến nghị về sự tham gia của xã hội dân sự trong EITI và các bài học kinh nghiệm từ việc thực hiện EITI cấp quốc gia. Các quốc gia thực hiện và áp dụng EITI đều phải cam kết duy trì các yêu cầu của EITI, bao gồm cả việc đảm bảo sự tham gia tích cực của khối xã hội dân sự. Vì vậy, HĐQT EITI thấy rõ được vai trò của mình trong việc đảm bảo sự tuân thủ yêu cầu có sự tham gia của xã hội dân sự.

Nguyên tắc EITI số 2 “khẳng định rằng quản lý nguồn của cải thiên nhiên phục vụ lợi ích của nhân dân thuộc trách nhiệm của các quốc gia có chủ quyền nhằm mục tiêu phát triển đất nước”.

Nguyên tắc EITI số 12 quy định rằng “tất cả các bên liên quan phải có sự đóng góp quan trọng và thích hợp trong việc hoàn thiện các nguyên tắc và tiêu chuẩn EITI”.

Tiêu chí EITI số 5 yêu cầu “xã hội dân sự phải tham gia tích cực như một thành viên trong việc thiết kế, giám sát và đánh giá quá trình EITI và góp phần thúc đẩy các thảo luận chính sách”.

Yêu cầu EITI số 6 hướng dẫn chính phủ “...đảm bảo sự tham gia của xã hội dân sự trong quá trình EITI một cách đầy đủ, độc lập, tích cực và hiệu quả.”

Vai trò của xã hội dân sự

Các nguyên tắc và tiêu chí EITI đều nhấn mạnh tầm quan trọng của **sự tham gia đầy đủ, độc lập, tích cực và hiệu quả của khối xã hội dân sự** [từ đây gọi là sự tham gia của khối xã hội dân sự]. Các tổ chức xã hội dân sự là nhân tố trung tâm trong các cuộc thảo luận chính sách về EITI và các vấn đề minh bạch liên quan. Sự tham gia của xã hội dân sự mang ý nghĩa quan trọng và bổ sung tích cực cho các bên liên quan khác. Cho dù một số quốc gia đăng ký tham gia vào EITI nhưng vẫn còn hạn chế sự tham gia của xã hội dân sự, cần phải thừa nhận rằng sự tham gia của khối này có vai trò rất quan trọng trong tất cả các bước của quá trình thực hiện EITI.

Ở các quốc gia thực hiện EITI, chính phủ, các công ty và xã hội dân sự cần hợp tác với nhau thực hiện EITI thông qua Hội đồng các bên liên quan. Hội đồng này phản ánh cấu trúc tương tự với HĐQT EITI, nơi mà tất cả các bên liên quan đều đóng vai trò quan trọng trong việc xác định cách thức quản lý và thực hiện EITI.

Bài học kinh nghiệm

Việc thực hiện EITI đã và đang gặp phải những trở ngại và hạn chế ảnh hưởng tới sự tham gia của khối xã hội dân sự, bao gồm các hoạt động hạn chế tham gia thảo luận chính sách về minh bạch nguồn thu cũng như phương thức sử dụng nguồn thu.

HĐQT EITI đã tìm hướng giải quyết những thách thức này bằng cách đưa ra một loạt các giải pháp, như thành lập Ủy ban Phản ứng nhanh để giải quyết các trường hợp đại diện khối xã hội dân sự bị đe dọa hoặc quấy rối.

Bên cạnh đó, HĐQT EITI cũng thành lập Nhóm công tác xã hội dân sự để cung cấp những hướng dẫn hữu ích cho sự tham gia của khối xã hội dân sự trong EITI.

QUY ƯỚC: THAM GIA CỦA XÃ HỘI DÂN SỰ

Trong một số trường hợp, chính phủ lập luận rằng việc hạn chế các tổ chức xã hội dân sự không liên quan đến sự tham gia của họ trong EITI. Đây được gọi là hội chứng liên kết, nghĩa là thật sự rất khó để có thể xác định đến mức độ nào thì hành động của các bên liên quan và những hạn chế đối với họ có liên hệ trực tiếp và cản trở việc thực hiện EITI. Tuy nhiên, như đã đề cập, không gian cho sự tham gia của xã hội dân sự là một phần thiết yếu của quá trình thực hiện EITI.

Các quan ngại được nêu ra cho đến thời điểm hiện tại gồm có⁷:

- Quấy rối và đe dọa đại diện của khối xã hội dân sự tham gia vào việc thực hiện EITI.
- Từ chối cấp phép đi lại cho đại diện khối xã hội dân sự tham gia các cuộc họp quan trọng liên quan.
- Những trở ngại về pháp lý, hành chính và các thủ tục khác trong việc đăng ký và hoạt động độc lập của khối xã hội dân sự.
- Những trở ngại trong việc tự do lựa chọn đại diện khối xã hội dân sự.
- Những đại diện của “xã hội dân sự” nhưng đồng thời cũng là thành viên của quốc hội từ đảng cầm quyền hoặc một đảng phái chính trị khác liên quan đến chính phủ. Điều này hoàn toàn trái ngược với nguyên tắc cơ bản của yêu cầu thứ 6.
- Hạn chế về nguồn lực cũng như năng lực.

Cho đến nay, HĐQT EITI thường giải quyết những vấn đề liên quan đến sự tham gia của đại diện xã hội dân sự ở các quốc gia thực hiện EITI mà không cần phải cố gắng thông qua phán quyết về tiểu tiết của sự việc. Thay vào đó, HĐQT EITI, thông qua Ủy ban phản ứng nhanh thường đưa ra các biện pháp như sau:

- Xác nhận lại ý nghĩa quan trọng của việc tuân thủ các nguyên tắc, tiêu chí và quy tắc của EITI.
- Nêu rõ rằng những nguyên tắc, tiêu chuẩn và quy tắc này có thể đã không được tuân thủ.

Những hành động cụ thể của HĐQT EITI đã thay đổi từ các phương thức ngoại giao sang hình thức thăm viếng đến các quốc gia, khuyến nghị đình chỉ tự nguyện thực hiện EITI với lưu ý đến thực tế rằng trách nhiệm thực thi EITI luôn thuộc chính phủ các quốc gia trên cơ sở phối hợp với Hội đồng các bên liên quan. Hành động của HĐQT EITI đã tăng cường việc thực hiện EITI và đã bổ sung tích cực cho những nỗ lực của các bên liên quan khác trong EITI.

Tăng cường sự tham gia của xã hội dân sự

Là cơ quan giám sát các nguyên tắc và tiêu chí EITI, HĐQT EITI luôn luôn đảm bảo vai trò quan trọng của các tổ chức xã hội dân sự trong việc thiết kế, giám sát và đánh giá thực hiện EITI cùng với các bên liên quan khác.

7. Danh sách các trường hợp cụ thể đã được đề cập bởi HĐQT EITI có trong tài liệu “Đánh giá các trở ngại và khó khăn đối với sự tham gia của xã hội dân sự”.

Cam kết của chính phủ trong hợp tác với xã hội dân sự

Tiêu chí EITI yêu cầu các chính phủ phải có cam kết hợp tác với xã hội dân sự trong quá trình thực hiện EITI. Ngay từ bước đầu tiên, các quốc gia cần tập trung giải quyết những vướng mắc đối với sự tham gia của khối xã hội dân sự vào EITI. Đặc biệt, các quốc gia cần đảm bảo có sẵn các điều kiện đầy đủ cho sự tham gia của khối này.

Các vấn đề được quan tâm có thể là những trở ngại về pháp lý hoặc quy định trong việc đảm bảo sự tham gia tự do và tự chủ của xã hội dân sự trong quá trình thực hiện EITI. Ngoài ra, liệu các đại diện của khối xã hội dân sự tham gia thực hiện EITI có được hưởng những quyền cơ bản được quốc tế công nhận nêu trong Tuyên ngôn nhân quyền của Liên hợp quốc.

Tham gia vào Hội đồng các bên liên quan cấp quốc gia

Các thành viên từ xã hội dân sự đã báo cáo những khó khăn trong quá trình thực hiện EITI, trong đó có việc xác định chính xác đại diện cho khối xã hội dân sự là rất quan trọng. Do đó, cần phải xem xét đến vấn đề cho phép xã hội dân sự tự lựa chọn người đại diện của mình trong Hội đồng các bên liên quan, đảm bảo hoạt động của họ độc lập với chính phủ, các công ty cũng như quốc hội trong khía cạnh chính sách. Điều này rất quan trọng để có thể đảm bảo lợi ích đầy đủ cho khối xã hội dân sự.

Giải quyết nhu cầu năng lực

Tăng cường năng lực cho xã hội dân sự có thể rất cần thiết để đảm bảo vai trò tích cực của họ trong quá trình thực hiện EITI. Do đó, cần xem xét để giảm nhẹ ảnh hưởng của những hạn chế về mặt kỹ thuật và tài chính đối với sự tham gia của khối xã hội dân sự, bao gồm việc tạo điều kiện thuận lợi cho xã hội dân sự được tập huấn và tiếp cận nguồn lực liên quan đến sự tham gia trong EITI.

Đảm bảo an toàn cho đại diện xã hội dân sự tham gia vào EITI

Mặc dù những lời cáo buộc hoặc báo cáo về việc quấy rối hoặc đe dọa các đại diện của khối xã hội dân sự tại các quốc gia thực hiện EITI cần được Hội đồng các bên liên quan quốc gia quan tâm giải quyết, nhưng HĐQT EITI cũng có thể thực hiện điều tra một số trường hợp đặc biệt có hành vi phá vỡ các tiêu chí và nguyên tắc của EITI.

PHẦN II

QUẢN TRỊ VÀ QUẢN LÝ

EITI đã được phát triển từ một ý tưởng thành một sáng kiến với những bộ quy tắc và các quy trình cụ thể, tạo nền tảng cho những thảo luận và cải cách ở phạm vi rộng lớn. Vấn đề quản trị và quản lý của EITI cũng đã tiến triển. EITI được quản lý bởi một hiệp hội thành viên phi lợi nhuận hoạt động theo luật pháp Na Uy. Điều lệ của Hiệp hội EITI tạo khuôn khổ cho việc quản trị EITI.

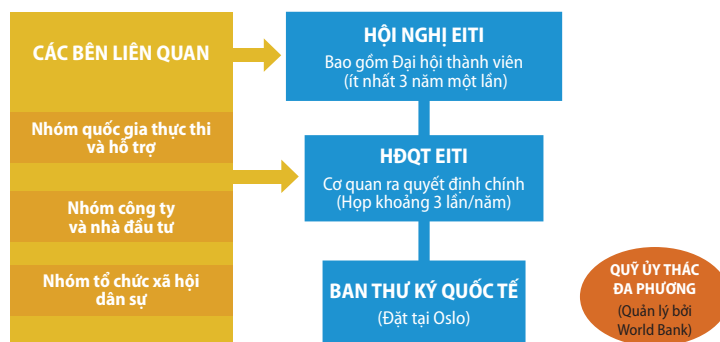
EITI tổ chức hội nghị toàn cầu ít nhất là ba năm một lần nhằm tạo diễn đàn quốc tế cho các bên liên quan của EITI đẩy mạnh mục tiêu của EITI. Song song với các hội nghị này, Đại hội thành viên với sự tham gia của ba nhóm chính – nhóm các quốc gia (thực thi và hỗ trợ), nhóm các công ty (bao gồm cả các công ty đầu tư), và nhóm các tổ chức xã hội dân sự - diễn ra với ba nhóm đại diện có quyền bỏ phiếu cân bằng như nhau. Nhiệm vụ chính của Đại hội thành viên là chỉ định HĐQT EITI. Tất cả các quốc gia thực hiện và quốc gia hỗ trợ đều có quyền làm thành viên của Hiệp hội EITI. Các nhóm đại diện khác có quyền thống nhất trong nội bộ về tư cách thành viên trong Hiệp hội và đề cử đại diện vào HĐQT EITI. Giữa các hội nghị toàn cầu và đại hội thành viên, HĐQT sẽ tiếp tục giám sát hoạt động của EITI. Việc giám sát được thực hiện qua ba tới bốn kỳ họp mỗi năm, cộng thêm các thông tri trao đổi thường xuyên của HĐQT về các đề xuất cần phê duyệt, và các ủy ban thuộc HĐQT. HĐQT EITI có 20 thành viên với đại diện từ các nhóm khác nhau. Chủ tịch HĐQT là thành viên độc lập.

Ban Thư ký EITI chịu trách nhiệm đối với các hoạt động hàng ngày của Hiệp hội EITI. Các nước đang thực hiện EITI nhận được khá nhiều hỗ trợ kỹ thuật. Phần lớn các hỗ trợ này được cung cấp bởi Ngân hàng Thế giới, thông qua Quỹ Ủy thác đa phương EITI. EITI và Ngân hàng Thế giới có ký kết văn bản ghi nhớ.

Có rất nhiều nhà cung cấp khác hỗ trợ kỹ thuật cho các quá trình EITI.

Phần này bao gồm các tài liệu chính liên quan đến quản trị của EITI ở cấp quốc tế:

- Điều lệ Hiệp hội
- Sử dụng tên và logo của EITI
- Chính sách công khai, được thông qua vào năm 2013, vạch ra phương thức bản thân EITI cần được quản lý minh bạch.
- Cập nhật dự thảo Hướng dẫn hội viên, với các hướng dẫn cụ thể để các nhóm hội viên có thể tự tổ chức.

5 ĐIỀU LỆ CỦA HIỆP HỘI

ĐIỀU 1: TÊN

- 1) Tên của hiệp hội là “Hiệp hội Sáng kiến minh bạch trong ngành công nghiệp khai thác” (sau đây được gọi là Hiệp hội EITI).

ĐIỀU 2: BỐI CẢNH VÀ MỤC TIÊU

- 1) Hiệp hội EITI là một sáng kiến quốc tế đa phương với sự tham gia của các đại diện từ các chính phủ và các cơ quan chính phủ; các công ty khai thác dầu khí, khoáng sản; các công ty quản lí tài sản và các quỹ trợ cấp (sau đây được gọi là các “Nhà đầu tư”) và các nhóm xã hội dân sự cùng với các tổ chức phi chính phủ quốc tế.
- 2) Mục tiêu của Hiệp hội EITI là đưa các Nguyên tắc EITI và các Yêu cầu EITI thành bộ tiêu chuẩn áp dụng chung trên toàn cầu đối với vấn đề minh bạch trong các ngành khai thác dầu khí và khai thác mỏ, đẩy mạnh minh bạch trong nguồn thu từ khai thác tài nguyên, giảm thiểu tham nhũng, và đảm bảo nguồn thu từ ngành công nghiệp khai thác có thể thay đổi nền kinh tế, xóa đói giảm nghèo và nâng cao chất lượng cuộc sống cho toàn bộ người dân ở các nước giàu tài nguyên.

ĐIỀU 3: TƯ CÁCH PHÁP NHÂN, TRÁCH NHIỆM PHÁP LÝ

- 1) Hiệp hội EITI là một hiệp hội phi lợi nhuận được thành lập dựa theo luật pháp Na Uy (“Foening”).
- 2) Các thành viên trong Hiệp hội EITI không phải chịu bất cứ trách nhiệm cá nhân hay tập thể nào về bất cứ khoản nợ, trách nhiệm pháp lý, nghĩa vụ nào của Hiệp hội EITI.

ĐIỀU 4: CƠ CẤU TỔ CHỨC

- 1) Các cơ quan, đơn vị thường trực của Hiệp hội EITI bao gồm:
 - i) Đại hội thành viên EITI, được tổ chức đồng thời với các Hội nghị toàn cầu EITI.
 - ii) HĐQT EITI điều hành bởi Chủ tịch EITI.
 - iii) Ban thư ký EITI điều hành bởi Tổng thư ký.
- 2) HĐQT EITI có thể thành lập ra các ủy ban khác dựa theo quy định của Điều 14.
- 3) Hiệp hội EITI vận hành một cách minh bạch.

ĐIỀU 5: TƯ CÁCH HỘI VIÊN VÀ NHÓM HỘI VIÊN

- 1) Một thành viên của Hiệp hội EITI là một cá nhân đại diện cho một quốc gia, công ty, tổ chức hoặc một pháp nhân được chỉ định bởi nhóm hội viên theo định nghĩa trong Điều 5, khoản 2 và 3.
- 2) Các hội viên được phân thành ba nhóm, bao gồm:
 - i) Nhóm các quốc gia, gồm có:
 - a) Các quốc gia thực thi, được định nghĩa bởi HĐQT EITI là quốc gia ứng viên hoặc quốc gia tuân thủ; và

ĐIỀU LỆ CỦA HIỆP HỘI

- b) Các quốc gia hỗ trợ, có nhiệm vụ hỗ trợ cho mục tiêu chung của Hiệp hội EITI.
 - ii) Nhóm các doanh nghiệp, gồm có:
 - a) Các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực khai thác có cam kết hỗ trợ cho mục tiêu của Hiệp hội EITI và các hiệp hội đại diện cho các công ty này; và
 - b) Các nhà đầu tư có cam kết hỗ trợ cho mục tiêu của Hiệp hội EITI.
 - iii) Nhóm các tổ chức xã hội dân sự bao gồm các tổ chức phi chính phủ, các mạng lưới hoạt động toàn cầu, hoặc các liên minh hỗ trợ cho mục tiêu của Hiệp hội EITI.
- 3) Mỗi nhóm tự quyết định các quy định của mình để kiểm soát các buổi họp mặt thành viên của Hiệp hội EITI. Số lượng hội viên được giới hạn như sau:
- i) Đối với nhóm các quốc gia, cho phép tối đa một đại diện của mỗi quốc gia thực thi và mỗi quốc gia hỗ trợ (hoặc liên hiệp các quốc gia này);
 - ii) Đối với nhóm các doanh nghiệp, cho phép một đại diện của mỗi doanh nghiệp và hiệp hội đại diện cho các doanh nghiệp này, và tối đa không quá năm đại diện của nhóm các nhà đầu tư;
 - iii) Đối với nhóm các tổ chức xã hội dân sự, cho phép tối đa mỗi tổ chức xã hội dân sự có một đại diện.
- 4) Các nhóm có thể thay thế bất cứ thành viên được chỉ định nào vào bất kỳ thời điểm nào. Các nhóm có thể thông báo về danh sách thành viên của mình tới Ban thư ký EITI vào bất cứ thời điểm nào.
- 5) HĐQT EITI có quyền hủy bỏ tư cách hội viên của bất cứ hội viên nào trong Hiệp hội EITI nếu:
- i) Hội viên, là quốc gia hoặc pháp nhân khác mà hội viên đó đại diện, không tuân thủ theo các Điều lệ của Hiệp hội; hoặc
 - ii) Hội viên, là quốc gia hoặc pháp nhân khác mà hội viên đó đại diện, thực hiện các công việc của pháp nhân hoặc quốc gia đó theo chiều hướng được cho là gây thiệt hại hoặc trái với Nguyên tắc của EITI.
- 6) Hội viên có thể yêu cầu kháng nghị lên Đại hội thành viên đối với quyết định của HĐQT EITI theo Điều 5 khoản 5 để đưa ra quyết định cuối cùng.

ĐIỀU 6: HỘI PHÍ

- 1) Hội viên không phải nộp bất cứ khoản phí nào.

ĐIỀU 7: HỘI NGHỊ QUỐC TẾ EITI

- 1) Hội nghị EITI được tổ chức ít nhất ba năm một lần nhằm tạo diễn đàn cho các bên liên quan nhằm thúc đẩy mục tiêu của Hiệp hội EITI đồng thời tạo cơ hội cho các bên liên quan đưa ra quan điểm của mình về chính sách và chiến lược của Hiệp hội EITI. Chủ tịch EITI cũng đồng thời là Chủ tọa trong Hội nghị EITI. Hội nghị EITI là một chủ thể phi chính phủ của Hiệp hội EITI.
- 2) Các hội viên EITI, HĐQT EITI và Ban thư ký EITI có quyền tham dự hoặc cử đại diện tham dự Hội nghị EITI. Tùy theo điều kiện mà các bên liên quan khác sẽ

ĐIỀU LỆ CỦA HIỆP HỘI

được mời tham dự hội nghị trong phạm vi phù hợp với tình hình tổ chức và quyết định của HĐQT EITI.

- 3) HĐQT EITI sẽ gửi thông báo triệu tập tham dự Hội nghị EITI trên website chính thức của EITI và gửi văn bản tới các hội viên và các nhóm trước khi diễn ra hội nghị ít nhất 4 tuần. Thông báo tham dự hội nghị sẽ bao gồm nội dung chương trình hội nghị.
- 4) Hội nghị EITI cần:
 - i) Tạo diễn đàn quan trọng và rõ ràng để tranh luận, vận động chính sách, gây quỹ, và giới thiệu các thành viên EITI mới;
 - ii) Đánh giá lại quá trình hoạt động dựa trên báo cáo tình hình thực hiện kể từ Đại hội thành viên thường kỳ lần trước;
 - iii) Đề xuất với HĐQT EITI về các hoạt động của Hiệp hội EITI cho đến Đại hội thành viên thường kỳ tiếp theo;
 - iv) Duy trì và củng cố tinh thần hợp tác, cam kết chính trị và động lực nhằm đạt được mục tiêu của Hiệp hội EITI; và
 - v) Cung cấp một kênh thông tin không chính thức cho các bên liên quan không có đại diện chính thức trong cơ cấu quản trị của Hiệp hội EITI.
- 5) Những quan điểm về các vấn đề được đề cập trong Điều 7 khoản 4 trên có thể được trình bày trong Báo cáo kết quả không bắt buộc, cần được chấp thuận tại Hội nghị EITI, được truyền đạt tới Đại hội thành viên và HĐQT EITI. Hội nghị EITI sẽ nỗ lực để thông qua các quyết định dựa trên sự nhất trí chung. Đối với ý kiến của các bên liên quan tới EITI, Chủ tịch EITI có thể yêu cầu bỏ phiếu. Ngoại trừ thành viên của HĐQT EITI và Ban thư ký EITI, mỗi bên liên quan đều có quyền bỏ một phiếu. Các quyết định của Hội nghị EITI sẽ được thông qua dựa trên cơ sở số đông phiếu bầu có mặt tại Hội nghị.

ĐIỀU 8: ĐẠI HỘI THÀNH VIÊN EITI

- 1) Cơ quan quản trị của Hiệp hội EITI là Đại hội thành viên EITI.
- 2) Đại hội thành viên EITI bao gồm các hội viên của Hiệp hội EITI.
- 3) Đại hội thành viên EITI thông thường được tổ chức ít nhất ba năm một lần cùng kỳ với Hội nghị toàn cầu EITI. HĐQT EITI sẽ thông báo triệu tập tham gia Đại hội thành viên tới các hội viên bằng văn bản trước khi diễn ra ít nhất bốn tuần.
- 4) HĐQT EITI có thể triệu tập Đại hội thành viên bất thường qua thông báo bằng văn bản trước khi diễn ra ít nhất ba tuần. HĐQT EITI đảm bảo Đại hội thành viên bất thường được tổ chức trong vòng bốn tuần kể từ khi Chủ tịch EITI nhận được đề xuất.
- 5) Các hội viên muốn tham dự Đại hội thành viên EITI phải gửi thông báo tới Ban thư ký EITI trước ngày được ấn định trong thông báo triệu tập của HĐQT. Hội viên có thể cử đại diện tham dự Đại hội thành viên bằng giấy ủy quyền. Giấy ủy quyền có thể bao gồm hướng dẫn cụ thể về biểu quyết và bỏ phiếu. Ban thư ký EITI cần phải nhận được giấy ủy quyền đã được ký đầy đủ trước ngày được ấn định trong thông báo triệu tập.

ĐIỀU LỆ CỦA HIỆP HỘI

- 6) Chủ tịch EITI sẽ đóng vai trò chủ tọa trong Đại hội thành viên EITI.
- 7) Số lượng đại biểu quy định để tiến hành Đại hội thành viên phải đạt tối thiểu bằng một nửa số thành viên hiện thời của Hiệp hội EITI, và có mặt ít nhất một phần ba số hội viên của mỗi nhóm.
- 8) Đại hội thành viên sẽ đảm bảo các quyết định được thông qua dựa trên tiêu chí đồng thuận. Trong trường hợp cần bỏ phiếu, các quyết định sẽ được thông qua nếu nhận được ủng hộ của ít nhất hai phần ba tổng số lượng phiếu bầu và phải nhận được ít nhất một phần ba phiếu ủng hộ của hội viên đại diện cho mỗi nhóm. Tổng số phiếu bầu của hội viên mỗi nhóm phải bằng nhau và được xác định như sau:
 - i) Mỗi hội viên của nhóm các quốc gia được bỏ một phiếu; và
 - ii) Số phiếu bầu cho hội viên của nhóm doanh nghiệp và nhóm tổ chức xã hội dân sự sẽ được xác định bằng cách chia tổng số phiếu bầu của nhóm các quốc gia cho số lượng hội viên tương ứng của nhóm doanh nghiệp và nhóm xã hội dân sự.
 - iii) Chủ tịch EITI sẽ công bố số phiếu bầu của thành viên các nhóm trước khi tiến hành bỏ phiếu.

ĐIỀU 9: CÁC CHỨC NĂNG CỦA ĐẠI HỘI THÀNH VIÊN EITI

- 1) Đại hội thành viên EITI có các chức năng sau:
 - i) Phê chuẩn báo cáo hoạt động, báo cáo tài chính, kế hoạch hoạt động của HĐQT EITI.
 - ii) Bầu ra thành viên, thành viên dự khuyết của HĐQT EITI dựa trên cơ sở đề cử của các nhóm.
 - iii) Bầu ra Chủ tịch EITI dựa trên đề xuất của HĐQT EITI; và
 - iv) Xem xét các vấn đề khác theo đề nghị của hội viên. Những đề nghị này cần được đệ trình bằng văn bản lên Chủ tịch EITI kịp thời để đưa vào nội dung làm việc của Đại hội thành viên và được ấn định trong thông báo triệu tập.

ĐIỀU 10: HĐQT EITI

- 1) HĐQT EITI là cơ quan điều hành của Hiệp hội EITI, được bầu bởi Đại hội thành viên và hoạt động theo sự hướng dẫn của Đại hội thành viên.
- 2) Để phản ánh đúng tính chất đa bên của Hiệp hội EITI, HĐQT EITI gồm 20 thành viên (“Thành viên HĐQT”) và được cơ cấu như sau:
 - i) 01 Chủ tịch
 - ii) 08 thành viên HĐQT là hội viên của Hiệp hội EITI thuộc nhóm các quốc gia, trong đó tối đa 3 thành viên HĐQT là đại diện cho các quốc gia hỗ trợ, số còn lại đại diện cho các quốc gia thực thi. Nếu có thể, các quốc gia thực thi nên có đại diện của ít nhất 03 quốc gia tuân thủ EITI.
 - iii) 06 thành viên HĐQT là hội viên của Hiệp hội EITI thuộc nhóm doanh nghiệp, trong đó tối đa 01 thành viên là đại diện cho nhà đầu tư.

ĐIỀU LỆ CỦA HIỆP HỘI

- iv) 05 thành viên HĐQT là hội viên của Hiệp hội EITI thuộc nhóm tổ chức xã hội dân sự.
- 3) Các thành viên HĐQT hoàn thành nhiệm kỳ của mình sau khi bế mạc Đại hội thành viên lần tiếp theo kể từ khi họ đảm nhận chức vụ. Tuy nhiên, các thành viên này hoàn toàn có quyền tiếp tục ứng cử tại Đại hội thành viên.
- 4) Các nhóm có thể đề cử và Đại hội thành viên EITI có thể bầu chọn một thành viên HĐQT dự khuyết (thành viên dự khuyết) cho mỗi thành viên HĐQT chính thức. Thành viên dự khuyết có thể đại diện cho một thành viên HĐQT. Nếu không có thành viên dự khuyết, nhóm liên quan sẽ phải đề cử một thành viên HĐQT mới và một thành viên dự khuyết.
- 5) Nếu thành viên HĐQT vắng mặt trong cuộc họp HĐQT thì thành viên dự khuyết sẽ thay mặt để tham dự, thảo luận, bỏ phiếu, và thực hiện các chức năng khác của một thành viên HĐQT trong cuộc họp HĐQT.
- 6) Trong trường hợp còn khuyết một vị trí trong HĐQT EITI vào giữa hai kỳ tổ chức Đại hội thành viên, vị trí này sẽ được thay thế bằng một thành viên dự khuyết của thành viên HĐQT đã thôi giữ chức vụ, đồng thời nhóm thành viên liên quan sẽ đề cử thành viên dự khuyết mới để HĐQT bầu chọn. Hoặc nhóm thành viên HĐQT liên quan sẽ đề cử một thành viên HĐQT mới và quyết định thông qua bỏ phiếu.
- 7) Hiệp hội EITI có thể đóng bảo hiểm trách nhiệm pháp lý cho các thành viên HĐQT. Các điều khoản và điều kiện cần được sự chấp nhận và thông qua của HĐQT.
- 8) HĐQT EITI có thể quyết định thành viên đại diện quốc gia thực thi bị đình chỉ vẫn có thể duy trì tư cách thành viên HĐQT của mình trong thời gian còn lại của nhiệm kỳ, nhưng hạn chế tham gia các hoạt động của HĐQT. Nếu thời gian đình chỉ có hiệu lực hơn một năm, HĐQT có thể quyết định chấm dứt tư cách thành viên của người đại diện này.

ĐIỀU 11: QUAN SÁT VIÊN EITI

- 1) Đại diện của các tổ chức quốc tế như Ngân hàng Thế giới, Quỹ Tiền tệ Thế giới và các bên liên quan khác sẽ được HĐQT EITI mời tham dự các cuộc họp HĐQT và Đại hội Thành viên dưới danh nghĩa quan sát viên khi có thể sắp xếp được. Quan sát viên không có quyền bỏ phiếu nhưng có thể được mời để đưa ra nhận định, quan điểm của mình đối với những vấn đề cụ thể. HĐQT sẽ quyết định những vấn đề nào cần được thảo luận mà không có sự tham gia của các quan sát viên.

ĐIỀU 12: CHỦ TỊCH EITI

- 1) Chủ tịch EITI sẽ được bầu chọn trong Đại hội Thành viên EITI thường kỳ. Trước mỗi Đại hội, HĐQT sẽ tiến cử một ứng cử viên vào chức vụ Chủ tịch EITI cho nhiệm kỳ tiếp theo. Nhiệm kỳ của Chủ tịch EITI có thể được gia hạn thêm một lần.
- 2) Vai trò của Chủ tịch EITI:
 - i) Thực hiện vai trò chủ tọa trong Đại hội Thành viên EITI;

ĐIỀU LỆ CỦA HIỆP HỘI

- ii) Thực hiện vai trò chủ tọa trong Hội nghị HĐQT EITI;
 - iii) Trình bày báo cáo của HĐQT EITI trong Hội nghị EITI và Đại hội Thành viên;
 - iv) Đại diện cho HĐQT EITI trong các vấn đề đối ngoại;
 - v) Cùng với Ban thư ký EITI theo sát tiến trình thực hiện các quyết định của HĐQT ; và
 - vi) Xây dựng và thúc đẩy các mối quan hệ hợp tác giữa các bên liên quan EITI.
- 3) Nếu Chủ tịch EITI không thể điều khiển cuộc họp HĐQT, các thành viên HĐQT hiện tại có thể chỉ định ra một thành viên HĐQT khác để làm chủ tọa cho cuộc họp.

ĐIỀU 13: CHỨC NĂNG CỦA HĐQT EITI

- 1) HĐQT EITI hoạt động với mục tiêu phục vụ lợi ích cao nhất của Hiệp hội EITI. HĐQT sẽ thực thi các quyền điều hành của Hiệp hội EITI dựa trên các quyết định từ Đại hội Thành viên EITI, bao gồm những chức năng chính sau:
- i. Xem xét các vấn đề về chính sách chung và cụ thể có ảnh hưởng đến Hiệp hội EITI;
 - ii. Thông qua kế hoạch làm việc và ngân sách của Hiệp hội EITI;
 - iii. Thông qua các thỏa thuận của Hội nghị EITI và Đại hội Thành viên EITI;
 - iv. Trình bày (bởi Chủ tịch EITI) báo cáo hoạt động và kế hoạch hành động để lấy ý kiến thông qua tại Hội nghị EITI cũng như Đại hội Thành viên EITI;
 - v. Trình bày (bởi Chủ tịch EITI) báo cáo tài chính và báo cáo kiểm toán hàng năm cho giai đoạn kế toán kể từ Đại hội Thành viên thường kỳ gần nhất;
 - vi. Phối hợp công tác với Tổng thư ký EITI ;
 - vii. Giám sát và chỉ đạo hoạt động của Ban thư ký EITI thông qua Chủ tịch EITI.
 - viii. Đảm bảo tính chất đa bên của EITI được duy trì và phản ánh trong Hiệp hội EITI ở mọi cấp độ, bao gồm cả các ủy ban chuyên trách của HĐQT.
 - ix. Thiết lập các thủ tục cho quy trình thẩm định, bao gồm cơ chế khiếu nại, giải quyết bất đồng, vấn đề đưa một quốc gia ra khỏi danh sách, và thủ tục kháng nghị.
 - x. Thông qua các quy trình và quy định cụ thể đối với việc quản lý và hoạt động của Hiệp hội EITI, bao gồm các nội dung về kế hoạch hoạt động của quốc gia và doanh nghiệp, quá trình thẩm định, quản lý các quỹ, thanh toán cho các dự án, hàng hóa và dịch vụ, kiểm toán và báo cáo, phê duyệt các dự án;
 - xi. Đề cử một ứng cử viên vào vị trí Chủ tịch EITI trước mỗi Đại hội Thành viên thường kỳ; và
 - xii. Phê chuẩn bộ chuẩn mực đạo đức.

ĐIỀU LỆ CỦA HIỆP HỘI

ĐIỀU 14: CÁC ỦY BAN CỦA HĐQT EITI

- 1) HĐQT có thể thành lập các ủy ban chuyên trách để xúc tiến các vấn đề cụ thể. Mỗi ủy ban chuyên trách phải có ít nhất hai thành viên HĐQT hoặc thành viên dự khuyết. Đặc biệt, việc thành lập các ủy ban phải đảm bảo phù hợp và thể hiện được tính chất đa bên của Hiệp hội EITI. Điều kiện hoạt động của các ủy ban này phải được ghi lại trong Sổ Biên bản.

ĐIỀU 15: TIẾN TRÌNH VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA HĐQT EITI

- 1) HĐQT EITI phải tổ chức họp ít nhất hai lần trong một năm. Trong những trường hợp bắt buộc, cuộc họp HĐQT EITI có thể được tổ chức thông qua phương thức hội thảo trực tuyến. Mỗi năm phải có ít nhất một lần họp trực tiếp.
- 2) Cuộc họp HĐQT sẽ được tổ chức thông qua thông báo bằng văn bản của Chủ tịch EITI trước khi tiến hành tối thiểu 14 ngày. Cuộc họp chỉ được diễn ra trong thời gian sớm hơn nếu tất cả các Thành viên HĐQT cùng đồng thuận bằng văn bản.
- 3) Thành viên HĐQT sẽ thông qua các nghị quyết dựa trên cơ sở đồng thuận. Đối với các quan điểm từ phía các thành viên HĐQT, Chủ tịch EITI có thể quyết định phương thức bỏ phiếu để thông qua. Mỗi thành viên HĐQT có quyền bỏ một phiếu. Việc bỏ phiếu cũng có thể thực hiện thông qua giấy ủy quyền.
- 4) Một nghị quyết sẽ không được thông qua nếu như không có được sự đồng thuận của đa số thành viên tham gia trong cuộc bỏ phiếu. Phương thức đa số được xác định bằng ít nhất hai phần ba thành viên HĐQT, trong đó có ít nhất 02 thành viên HĐQT đến từ nhóm các quốc gia (01 thuộc nhóm quốc gia thực thi và 01 thuộc nhóm quốc gia hỗ trợ), 01 thành viên HĐQT thuộc nhóm tổ chức xã hội dân sự và 01 thuộc nhóm doanh nghiệp
- 5) Trong trường hợp phải bỏ phiếu, các nghị quyết được thông qua bằng phương thức số đông cần phải có được 13 phiếu ủng hộ và được sự đồng thuận của ít nhất một phần ba số phiếu từ thành viên HĐQT của các nhóm khác nhau.
- 6) Một thành viên HĐQT sẽ không được bỏ phiếu cho bất kỳ vấn đề hay thỏa thuận nào được xuất phát từ lợi ích trực tiếp của thành viên đó, hoặc trong các trường hợp đặc biệt khác mà vấn đề đó có khả năng làm ảnh hưởng đến sự công bằng và vô tư trong quá trình bỏ phiếu. Khi nhận thức được những lợi ích mình có thể có được từ cuộc bỏ phiếu, thành viên HĐQT này có trách nhiệm thông báo bằng văn bản các lợi ích đó cho HĐQT. Khi đó, thành viên ấy sẽ không được tính vào số lượng phiếu của cuộc bỏ phiếu.
- 7) HĐQT EITI có thể xây dựng các quy trình về việc đưa ra quyết định bên ngoài cuộc họp HĐQT. Bất kỳ quyết định nào đưa ra ngoài các cuộc họp HĐQT theo các quy trình này phải được ghi lại trong biên bản họp HĐQT kỳ tiếp theo sau đó.
- 8) Hiệp hội EITI có thể được ủy nhiệm quyết định các vấn đề bên ngoài bằng chữ kí chung của tất cả các thành viên HĐQT. HĐQT EITI cũng có thể lựa chọn ra hai hay nhiều thành viên HĐQT đại diện cho chữ kí chung này, khi đó bất cứ hai thành viên nào cũng có thể thực hiện kí chung.

ĐIỀU LỆ CỦA HIỆP HỘI

ĐIỀU 16: BAN THƯ KÝ EITI

- 1) Ban thư ký EITI (“Ban thư ký”) bao gồm một Tổng thư ký và các nhân viên khác. Thành viên của Ban thư ký có thể là nhân viên được ký hợp đồng trực tiếp hoặc được giới thiệu bởi hội viên EITI.
- 2) Ban thư ký có trách nhiệm vận hành hoạt động hàng ngày của Hiệp hội EITI dưới sự quản lý của HĐQT EITI và Chủ tịch EITI.
- 3) Ban thư ký sẽ thường xuyên cập nhật danh sách đăng ký Hội viên EITI.
- 4) Ban thư ký sẽ ghi chép, lưu lại những Điều lệ của Hiệp hội EITI và các sửa đổi liên quan.
- 5) Ban thư ký sẽ lưu giữ biên bản của tất cả các cuộc họp HĐQT EITI, Đại hội Thành viên và Hội nghị EITI trong Sổ Biên bản. Tất cả các biên bản này sẽ được công bố trên trang web chính thức của EITI. Các biên bản sẽ ghi lại tên của người tham gia, các nghị quyết được thông qua tại các cuộc họp, và nếu thích hợp thì có thể bao gồm cả lý do để thông qua các nghị quyết đó.

ĐIỀU 17: TỔNG THƯ KÝ EITI

- 1) Tổng thư ký EITI là người chịu trách nhiệm điều hành toàn thời gian Ban thư ký EITI, quản lý các hoạt động hàng ngày của Hiệp hội và hỗ trợ cho HĐQT. Tổng thư ký EITI sẽ báo cáo lên HĐQT thông qua Chủ tịch EITI và chịu trách nhiệm cho các hoạt động của Ban thư ký.
- 2) Tổng thư ký, hoặc người được ủy quyền thay thế từ Ban thư ký, sẽ thực hiện vai trò thư ký trong tất cả các cuộc họp HĐQT EITI, Đại hội Thành viên EITI và Hội nghị toàn cầu EITI.

ĐIỀU 18: TÀI TRỢ

- 1) Hiệp hội EITI là một hiệp hội hoạt động phi lợi nhuận. Các khoản tài trợ của Hiệp hội bao gồm các khoản đóng góp tự nguyện của các hội viên EITI và các khoản tài trợ từ các nhà tài trợ song phương và đa phương, các quỹ tài chính quốc tế và các cơ quan, tổ chức hoặc các pháp nhân khác.
- 2) Hiệp hội EITI cũng có thể hoạt động thông qua đóng góp tự nguyện bằng hiện vật.

ĐIỀU 19: TÀI KHOẢN, QUẢN LÝ QUỸ, THANH TOÁN

- 1) Hiệp hội EITI nắm giữ một tài khoản ngân hàng riêng biệt đứng tên Hiệp hội là “Tài khoản quản lý quốc tế EITI” (EITI International Management Account). Tài khoản quản lý quốc tế EITI có thể được sử dụng cho mọi hoạt động nằm trong các mục tiêu của Hiệp hội và kế hoạch hoạt động đã được thông qua bởi HĐQT EITI. Nguồn quỹ có thể được sử dụng cho các chi phí điều hành, quản lý và các hoạt động cụ thể ở cấp độ quốc gia hoặc đa quốc gia.

ĐIỀU LỆ CỦA HIỆP HỘI

- 2) HĐQT EITI sẽ chỉ định một đơn vị kiểm toán độc lập để thực hiện việc kiểm toán hàng năm đối với Tài khoản quản lý quốc tế EITI và trình bày báo cáo kiểm toán bằng văn bản lên HĐQT EITI.

HĐQT EITI sẽ xây dựng báo cáo cũng như sắp xếp việc kiểm toán đối với Tài khoản quản lý quốc tế EITI theo các quy trình và điều lệ hoạt động bổ sung của Hiệp hội EITI.

ĐIỀU 20: SỬA ĐỔI, BỔ SUNG ĐIỀU LỆ

- 1) Điều lệ của Hiệp hội EITI có thể được sửa đổi, bổ sung tại Đại hội thành viên theo quy định tại điều 8 sau khi được sự chấp thuận bởi hai phần ba số thành viên tham dự. Đề xuất sửa đổi phải được gửi tới tất cả hội viên EITI 04 tuần trước khi đưa ra quyết định.

ĐIỀU 21: ĐÁNH GIÁ

- 1) Việc đánh giá các vấn đề quản trị trong Hiệp hội EITI phải được đảm nhận và thực hiện bởi HĐQT EITI trong khoảng thời gian không quá hai năm kể từ khi thành lập Hiệp hội.

ĐIỀU 22: RÚT KHỎI HIỆP HỘI VÀ GIẢI THỂ

- 1) Hội viên có thể rút ra khỏi Hiệp hội EITI vào bất cứ thời điểm nào. Việc rút lui này sẽ chính thức có hiệu lực kể từ khi Tổng thư ký EITI nhận được thông báo bằng văn bản về vấn đề này.
- 2) Đại hội thành viên EITI có thể đưa ra quyết định giải thể Hiệp hội EITI theo đúng quy định tại các khoản mục của Điều 8. Đề xuất giải thể phải được gửi bằng văn bản tới tất cả các Hội viên EITI 04 tuần trước khi đưa ra quyết định chính thức.
- 3) Trong trường hợp giải thể, các tài sản của Hiệp hội EITI sẽ được sử dụng cho các mục đích tương tự của Hiệp hội EITI và điều này sẽ được HĐQT EITI quyết định và Hội nghị thành viên thông qua.

ĐIỀU 23: HIỆU LỰC THI HÀNH

Điều lệ của Hiệp hội sẽ chính thức có hiệu lực kể từ khi Hiệp hội EITI được thành lập.

PHỤ LỤC A Các Nguyên tắc EITI

Theo phần 1 trong ấn phẩm này.

PHỤ LỤC B Sử dụng tên và logo của EITI

Tên và logo của EITI là tài sản của EITI. Trên nguyên tắc chung, chúng tôi cho phép và khuyến khích sử dụng tên EITI, tức là EITI hoặc Sáng kiến minh bạch trong ngành công nghiệp khai thác, các sản phẩm phụ hoặc tài liệu dịch, logo hoặc các phiên bản địa phương trong khuôn khổ những giới hạn được quy định tại trang web <http://www.eiti.org/about/logopolicy>

6 CHÍNH SÁCH CÔNG KHAI CỦA EITI

1. **Các tài liệu của EITI luôn được công khai, trừ các trường hợp dưới đây.**

2. Các tài liệu gửi đến EITI về các vấn đề liên quan đến hoạt động điều hành và/hoặc công việc mà vì **lý do cạnh tranh** nên phải giữ bí mật để đảm bảo lợi ích của những cá nhân liên quan, sẽ loại trừ khỏi chính sách truy cập công khai.

Ví dụ: một bí mật kinh doanh thông thường sẽ bị hạn chế truy cập nếu việc tiết lộ có khả năng gây ảnh hưởng đến sức cạnh tranh của công ty có liên quan.

3. Những thông tin nhận được từ **bên thứ ba sẽ không được công bố nếu việc tiết lộ có khả năng gây ảnh hưởng đến lợi ích hợp pháp của bên thứ ba đó.**

Ví dụ: không cấp quyền truy cập vào các tài liệu nếu sự an toàn cá nhân của bên thứ ba và/hoặc gia đình người đó và/hoặc bất kỳ người có liên quan chặt chẽ với bên thứ ba có thể bị đe dọa. Ngoài ra, việc bảo vệ quyền riêng tư cá nhân cũng được xem như lợi ích chính đáng và do đó không được phép truy cập.

4. **Những tài liệu nội bộ** của EITI được miễn truy cập.

Ví dụ: tài liệu của Ban Thư ký EITI gửi tới HĐQT và các ủy ban thường được xem là tài liệu nội bộ và do đó được miễn truy cập. Việc miễn trừ truy cập công khai này được áp dụng nếu Ban Thư ký EITI, trong quá trình chuẩn bị một vấn đề cho HĐQT, đã soạn thảo hoặc ủy thác thực hiện phân tích, báo cáo hoặc các tài liệu tương tự từ nguồn bên ngoài. Ngược lại, các biên bản họp cuối cùng của HĐQT và các ủy ban cũng như các biên bản họp nhóm làm việc không phải là tài liệu nội bộ. E-mail giữa các thành viên của EITI thông thường cũng được coi là tài liệu làm việc nội bộ.

5. Thông tin **cá nhân** liên quan đến nhân viên của EITI được miễn truy cập.

Ví dụ: tài liệu đánh giá liên quan đến tuyển dụng và sa thải, và/hoặc các tài liệu liên quan đến việc đánh giá năng lực nhân viên và/hoặc các thông tin cá nhân như sức khỏe nhân viên được miễn truy cập. Mặt khác, tất cả các thông tin về hợp đồng, tiền lương, phúc lợi và hạch toán chi phí sẽ được công bố công khai.

7 DỰ THẢO HƯỚNG DẪN HỘI VIÊN EITI

Ban Thư ký EITI, ngày 26 tháng 4 năm 2013

Bối cảnh

Theo báo cáo của Nhóm tư vấn quốc tế được thông qua tại Hội nghị Oslo vào tháng 10 năm 2006, HĐQT EITI gồm 20 thành viên đã được thành lập và thực hiện nhiệm vụ cho đến kỳ hội nghị EITI tiếp theo. HĐQT EITI bao gồm:

- Chủ tịch
- 05 đại diện của các quốc gia thực hiện EITI;
- Đại diện của các nhà tài trợ;
- Đại diện từ các tổ chức phi chính phủ;
- Các công ty; và
- 01 nhà đầu tư.

Tất cả các thành viên, ngoại trừ Chủ tịch, đều có thể có thành viên dự khuyết.

Đề xuất thành lập HĐQT EITI và Ban thư ký đã được xem xét tại Đại hội thành viên EITI tổ chức tại Doha vào tháng 2 năm 2009. Đề xuất này được xây dựng trên cơ sở báo cáo của Nhóm tư vấn quốc tế. Theo đó, báo cáo đề nghị các bên liên quan khác nhau có thể đại diện tham gia theo một cách thức giống như hiện nay.

Cũng theo báo cáo của Nhóm tư vấn quốc tế, “mỗi nhóm thành viên nên đồng thuận về cách thức họ được đại diện trong HĐQT EITI. Vấn đề này đòi hỏi mỗi nhóm cần có cân nhắc trước về cách thức xác định bên có đủ điều kiện: (i) được chọn làm đại diện; và (ii) được tham gia vào quá trình lựa chọn”.

Hướng dẫn

Nhận thức rằng nguyên tắc quan trọng của EITI là mỗi nhóm đều có quyền xác định tiến trình nội bộ riêng, tài liệu này sẽ cung cấp một số hướng dẫn cơ bản về quy trình làm việc nội bộ cho các nhóm.

Các nhóm được quy định cụ thể trong Điều lệ Hội, trong đó quy định quy mô thành viên của nhóm trong Hiệp hội và với số ghế trong HĐQT. (Phần lớn nội dung của bản hướng dẫn này được xây dựng dựa trên mẫu hướng dẫn cho thành viên của Quỹ toàn cầu phòng chống AIDS, Lao và Sốt rét).

Một số nhóm thành viên EITI, nhất là đối với khối doanh nghiệp, được chia thành các nhóm nhỏ hơn. Ví dụ, hiện nay các công ty khai thác khoáng sản sẽ tổ chức thành nhóm tương đối độc lập với nhóm các công ty dầu khí. Do đó, các nguyên tắc sau đây sẽ được áp dụng với cả những nhóm nhỏ.

- Quá trình làm việc của các nhóm khác nhau cần được công khai và minh bạch;
- Thông tin về quá trình làm việc cần được công bố trên website EITI, bao gồm cả thông tin liên lạc để các bên liên quan khác muốn liên hệ nếu muốn tham gia.
- Quy trình làm việc của nhóm mang tính linh hoạt và cởi mở đối với các thành viên mới. Các nhóm thành viên cần lưu ý nhu cầu cân bằng giữa tính liên tục, đổi mới, mở rộng quyền sở hữu EITI.

DỰ THẢO HƯỚNG DẪN HỘI VIÊN EITI

- Nhận thức vai trò quan trọng của HĐQT EITI, các quốc gia và các tổ chức luôn được khuyến khích có đại diện tham gia ở cấp độ cao nhất này.

Các nhóm thành viên cũng cần lưu ý đến tầm quan trọng của tính đại diện cho các bên liên quan khác nhau trong Hiệp hội và HĐQT EITI. Ví dụ, các quốc gia từ các vùng khác nhau, các công ty và tổ chức xã hội dân sự tại các vùng khác nhau đều nên có đại diện của mình. Tuy yêu cầu cân bằng giới chưa được thực hiện trong HĐQT EITI, các nhóm thành viên được khuyến khích đảm bảo có sự đại diện đồng đều của hai giới.

Quy định cụ thể đối với từng nhóm thành viên khác nhau:

Nhóm các quốc gia

Hiệp hội thành viên EITI

Tất cả các quốc gia thực hiện hoặc hỗ trợ EITI đều có quyền trở thành thành viên của Hiệp hội.

HĐQT EITI

- Các quốc gia thực hiện EITI: Thành viên HĐQT EITI có thể được lựa chọn từ chính phủ các quốc gia “chứng tỏ đang thực hiện EITI”. Cụ thể, các quốc gia đã công bố ít nhất một báo cáo EITI trong vòng 12 tháng gần nhất sẽ được mời đại diện tham gia (nội dung này được rút ra từ biên bản cuộc họp Nhóm tư vấn quốc tế lần thứ 5).

Tính đại diện cũng cần phản ánh sự cân bằng theo phân bố địa lý và theo ngành. Một hệ thống các tiểu nhóm có thể được xem xét để đảm bảo rằng tất cả các quốc gia thực hiện đều có đại diện tham gia.

- Quốc gia hỗ trợ: Các thành viên HĐQT nên được chọn từ chính phủ các quốc gia đang hỗ trợ tài chính, chính trị hoặc kỹ thuật cho quá trình thực hiện EITI. Các quốc gia hỗ trợ có thể cân nhắc phương thức chia tiểu nhóm để gắn kết các quốc gia hỗ trợ khác nhau khi họ cùng gia nhập vào đại gia đình EITI. Các nền kinh tế mới nổi cũng được kỳ vọng sẽ nhanh chóng tham gia vào nhóm này trong hai năm tới.

Nhóm các tổ chức xã hội dân sự

Hội viên Hiệp hội EITI

Tất cả các tổ chức xã hội dân sự đều được quyền trở thành hội viên của Hiệp hội EITI.

HĐQT EITI

Thành viên HĐQT được bầu chọn từ những thành viên có nhiều đóng góp và hỗ trợ tích cực cho việc thực hiện EITI bất kể ở cấp độ quốc tế hay quốc gia.

Liên minh Publish What You Pay đã thực hiện tham vấn các thành viên trong mạng lưới của mình về phương thức quản lý quá trình bổ nhiệm đại diện. Các đại diện từ khối xã hội dân sự mong muốn trở thành đại diện tại Hiệp hội EITI và HĐQT EITI đều được khuyến khích hợp tác với liên minh PWYP.

Nhóm các công ty

Hiệp hội EITI

Tất cả các công ty hỗ trợ EITI và khoảng 05 tổ chức đầu tư có quyền trở thành thành viên của Hiệp hội.

HĐQT EITI

Có bốn nhóm công ty đại diện trong EITI, bao gồm: nhóm các công ty dầu khí, nhóm các công ty khai thác khoáng sản, nhóm doanh nghiệp nhà nước và nhóm các nhà đầu tư.

Những nhà đầu tư này này được khuyến khích liên kết với các nhà đầu tư khác để tìm ra đại diện của mình trong Hiệp hội và HĐQT EITI trong nhiệm kỳ tiếp theo.

Ban thư ký EITI quốc tế luôn tạo điều kiện thuận lợi cho quá trình đề cử đại diện này.

Khiếu nại

Nếu một bên liên quan của EITI mong muốn khiếu nại về quá trình đề cử đại diện của mình trong Hiệp hội EITI và HĐQT EITI thì khiếu nại này trước tiên nên được gửi trực tiếp cho các thành viên của nhóm. Nếu không thể giải quyết thỏa đáng, bên khiếu nại cần gửi báo cáo bằng văn bản cho Ban thư ký EITI. Trong vòng 3 tuần kể từ khi nhận được báo cáo, Ban thư ký sẽ điều tra khiếu nại và báo cáo kết quả lên HĐQT EITI.

Bộ **Tiêu chuẩn EITI** (Sáng kiến minh bạch trong ngành công nghiệp khai thác) là bộ tiêu chuẩn quốc tế nhằm đảm bảo tính minh bạch ở các quốc gia có nguồn dầu, khí đốt và tài nguyên khoáng sản. Bộ Tiêu chuẩn này được xây dựng và giám sát bởi một liên minh các chính phủ, các công ty, các tổ chức xã hội dân sự, các nhà đầu tư và các tổ chức quốc tế. Tất cả các nhóm này có đại diện trong Hội đồng Quản trị EITI và được hỗ trợ bởi Ban Thư ký EITI. Bộ Tiêu chuẩn EITI sử dụng phương pháp tiếp cận hiệu quả và linh hoạt để các quốc gia áp dụng nhằm giải quyết những vấn đề cụ thể mà họ đang phải đối mặt. Trong quá trình thực hiện, EITI giúp các quốc gia tăng cường tính minh bạch trong quản lý tài nguyên thiên nhiên và công khai đầy đủ các khoản thu của chính phủ từ ngành công nghiệp khai thác.

Trung tâm Con người và Thiên nhiên (PanNature) là tổ chức phi lợi nhuận hoạt động nhằm bảo vệ môi trường, bảo tồn sự đa dạng và phong phú của thiên nhiên, nâng cao chất lượng cuộc sống của cộng đồng địa phương thông qua tìm kiếm, quảng bá, thực hiện các giải pháp bền vững và thân thiện môi trường.

Địa chỉ: Số 6, N8B Trung Hòa Nhân Chính, Nguyễn Thị Thập, Thanh Xuân, Hà Nội
Hòm thư 612, Bưu điện Hà Nội
ĐT: (04) 3556-4001 Fax: (04) 3556-8941
Email: contact@nature.org.vn
Website :www.nature.org.vn

Bản dịch tiếng Việt của tài liệu này được sự hỗ trợ của

